

I N F O R M A C E

o činnosti Celní správy České republiky

za rok 2005

I. ÚVOD

Hlavní úkoly Celní správy ČR v roce 2005 vyplývaly z platných národních a unijních právních předpisů pro oblast celnictví a dále ze závazků vyplývajících z mezinárodních dohod. Po vstupu České republiky do Evropské unie byl rok 2005 prvním rokem, kdy Celní správa České republiky, jako jedna z 25 celních správ EU, postupovala podle jednotných unijních celních předpisů a zajišťovala tak obchodně ekonomické zájmy nejen vlastního státu, ale i celého Společenství.

Vstup České republiky na jednotný vnitřní trh Evropské unie, volný pohyb zboží a s tím související zrušení pravidelných celních kontrol na vnitřních hranicích členských států, znamenaly pro Celní správu ČR nutnost provedení významných změn nejen v oblasti organizace a přeskupení personálu, převodu nemovitého majetku a gesce související s hraniční problematikou, ale zejména potřebu úprav jejich kompetencí, které zásadním způsobem ovlivnily její cíle a poslání. K transformaci celních orgánů došlo v souvislosti s potřebou vytvořit nezbytné podmínky pro výkon nových kompetencí; jednak v oblasti správy spotřebních daní, jednak také v oblasti kontrolních činností a formování nové role celních orgánů při ekonomické ochraně státu, resp. zájmů celého Společenství. Klíčová etapa procesu transformace, který byl věcně tvořen celou řadou organizačních, personálních, legislativních a dalších opatření, byla v hlavních oblastech úspěšně zakončena koncem roku 2004. Výsledkem tohoto složitého procesu byla mimo jiné podstatná redukce celkového počtu celních úřadů, změna vnitřní organizační struktury celních orgánů a zásadní přeskupení personálních zdrojů spojené s výrazným snížením celkového počtu zaměstnanců

V porovnání se stavem před vstupem České republiky do Evropské unie se výrazně změnil rozsah i obsah činností vykonávaných celními orgány. Jedná se zejména o tyto oblasti činnosti:

- Výběr cla při dovozu z třetích zemí a zajištění jeho řádných odvodů do unijního rozpočtu se stal jednou z mnoha činností celních orgánů. Součástí celního řízení prováděného v souladu s celním kodexem Společenství je celá řada nových unijních celních procedur, např. správa kvót, kontrola dodržování předpisů Společné zemědělské politiky, aplikace Integrovaného tarifu Společenství.
- Ve fiskální oblasti se role celních orgánů stala výraznější v oblasti komplexní správy spotřebních daní, kterou celní orgány převzaly od územních finančních orgánů v roce 2004.
- Opatření, která byla nově realizována v oblasti správy spotřebních daní, včetně skutečnosti, že pověřené celní orgány v případě zjištění porušení předpisů o správě spotřebních daní mohou postupovat jako orgán činný v trestním řízení, snižují pravděpodobnost rizika daňových podvodů. Kompetence celních orgánů v oblasti trestního řízení a pátrání umožnily efektivnější boj s celními a daňovými úniky, nelegálními dovozy drog a přispěly k potlačování projevů šedé ekonomiky.
- Nově byl realizován celý komplex kontrolních kompetencí celních orgánů, které zohlednily jak úkoly, které celní orgány plnily do data vstupu, tak zajistily ty úkoly, u nichž je v zemích Evropské unie obvyklé, že spadají do působnosti celních orgánů, např. v oblasti kontroly dodržování zvláštních zákonů a státního odborného dozoru. Zejména byla rozšířena působnost celních orgánů v kontrolní oblasti na celé území ČR tak, aby byla zachována stejná úroveň ekonomické a společenské ochrany státu.

II. VÝSLEDKY DAŇOVÉHO A CELNÍHO ŘÍZENÍ, OSTATNÍ AGENDY

1. VÝVOJ DAŇOVÝCH A CELNÍCH PŘÍJMŮ

1.1. Inkaso SPD

Celkové inkaso SPD po odečtení vrácené SPD činilo v roce 2005 **110,4 mld. Kč**. Výnos této daně za rok 2004 činil 85,9 mld. Kč. Oproti roku 2004 se inkaso zvýšilo o 24,5 mld. Kč, tj. o 28,6 %.

V těchto částkách nejsou zahrnuty daňové příjmy realizované územními finančními orgány.

/v mld. Kč/

Inkaso SPD				
Druh inkasované SPD	Rok 2004	Rok 2005	Rozdíl*	%*
SPD z vína a meziproductů	0,2	0,3	0,1	179,8
SPD z minerálních olejů	58,7	77,7	19,0	132,3
SPD z lihu	3,8	5,8	2,0	153,9
SPD z piva	3,1	3,5	0,4	113,6
SPD z tabákových výrobků a nálepek	22,0	25,4	3,4	115,6
Celkem	87,8	112,7	24,9	128,4
Vrácená SPD				
Druh vrácené SPD	Rok 2004	Rok 2005	Rozdíl*	%*
Vrácení SPD z min.olejů /technické benziny/	-0,6	-0,7	-0,1	122,2
Vrácení SPD z min. olejů /zelená nafta/	-1,3	-1,5	-0,2	118,9
Vrácení SPD z min. olejů /dle § 56a SPD/	0,0	-0,003	0,0	0,0
Vrácení daně ozbr. silám NATO	0,0	0,0	0,0	0,0
Vrácení daně osobám s diplomatickou imunitou	-0,009	-0,014	-0,005	156,6
Celkem	-1,9	-2,3	-0,4	120,3
Celkové čisté inkaso	85,9	110,4	24,5	128,6

* údaje jsou u všech daní vypočteny z přesných nezaokrouhlených číselných hodnot

Předpokládaný celkový výnos státního rozpočtu pro rok 2005 ze SPD byl stanoven na 101,1 mld. Kč.

a) SPD z minerálních olejů

Skutečný výnos SPD z minerálních olejů za rok 2004	56,9 mld. Kč
Skutečný výnos SPD z minerálních olejů za rok 2005	75,4 mld. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2005	67,9 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004	+ 18,5 mld. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005	+ 7,5 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004 v % ¹⁾	+ 32,6 %
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005 v % ¹⁾	+ 11,0 %

Výběr SPD z minerálních olejů nejvýrazněji ovlivnil celkové příjmy státního rozpočtu v položce spotřebních daní. Pozitivní význam tohoto výsledku tkví zejména v tom, že výběr této daně v průběhu roku byl rovnoměrný a nebyl způsoben zvýšením spotřeby minerálních olejů.

Pozitivní dopad měla novela zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPD“), účinná od 1.7.2005, která zavedla zdanění „ostatních benzinů“ z důvodu jejich častého zneužívání k jiným než určeným účelům. Současně byl zaveden nový typ nároku na vrácení SPD z „ostatních benzinů“, pokud byly použity ke stanovenému účelu.

b) SPD z lihu a lihovin

Skutečný výnos spotřební daně z lihu a lihovin za rok 2004	3,8 mld. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z lihu a lihovin za rok 2005	5,8 mld. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2005	5,3 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004	+ 2,0 mld. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005	+ 0,5 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004 v % ¹⁾	+ 53,9 %
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005 v % ¹⁾	+ 9,4 %

Zvýšený počet kontrol ze strany celních orgánů a také sledování evidence i v tzv. pěstitelských pálenicích mělo zásadní vliv na zvýšení SPD z lihu a lihovin. Ačkoliv nebyla v roce 2005 zvýšena daňová sazba, došlo k absolutnímu nárůstu výběru daně v porovnání s předchozími roky, a to poprvé od roku 2001. Výši příjmů negativně neovlivnil ani současný trend konzumace lihovin s nižším obsahem alkoholu, ani prodloužení splatnosti daně ze 40 na 55 dní.

¹ % jsou u všech daní vypočtena z přesných nezaokrouhlených číselných hodnot

c) SPD z vína a meziproductů

Skutečný výnos spotřební daně z vína a meziproductů za rok 2004	0,2 mld. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z vína a meziproductů za rok 2005	0,3 mld. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2005	0,2 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004	+ 0,1 mld. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005	+ 0,1 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004 v % ¹⁾	+ 79,8 %
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005 v % ¹⁾	+ 50,0 %

Výrazný nárůst SPD z vína a meziproductů je ovlivněn skutečností, že rok 2005 se vyznačoval zvýšeným zájmem spotřebitelů o šumivá vína a meziproducty.

d) SPD z piva

Skutečný výnos spotřební daně z piva za rok 2004	3,1 mld. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z piva za rok 2005	3,5 mld. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2005	3,6 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004	0,4 mld. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005	- 0,1 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004 v % ¹⁾	+ 13,6 %
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005 v % ¹⁾	- 2,8 %

Ačkoliv bylo u SPD z piva zaznamenáno vyšší inkaso než v roce 2004, skutečný výnos nedosáhl výše předpokládané státním rozpočtem pro rok 2005. V tomto roce došlo k nárůstu produkce piva, ale současně byl zaznamenán několikanásobný nárůst exportu do třetích zemí a zemí EU oproti srovnatelnému období roku 2004. Mírný pokles předpokládaného příjmu do státního rozpočtu u daně z piva byl také zapříčiněn zvýšením výroby piva s nižší stupňovitostí, kdy na úkor 12° piva se začalo vyrábět více 11° piva.

e) SPD z tabákových výrobků

Skutečný výnos spotřební daně z tabáku za rok 2004	22,0 mld. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z tabáku za rok 2005	25,4 mld. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2005	24,1 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004	+ 3,4 mld. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005	+ 1,3 mld. Kč
Rozdíl oproti roku 2004 v % ¹⁾	+ 15,6 %
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2005 v % ¹⁾	+ 5,4 %

Novelou zákona o spotřebních daních došlo od července 2005 ke zvýšení sazeb daně u cigaret. Z tohoto důvodu se v první polovině roku 2005 výrobci cigaret předzásobili tabákovými nálepkami, což ve svém důsledku znamenalo výrazný pokles výběru této daně v období září – prosinec 2005 (zdaňovací období červenec – říjen 2005). I přes nerovnoměrný odběr tabákových nálepek je výnos daně za rok 2005 vyšší o 1,3 mld. Kč oproti odhadu.

1.2. Celní a daňové příjmy v celním řízení

Snížení příjmů cla a daní je velkou měrou ovlivněno vstupem ČR do EU. Důvodem je především zásadní podíl obchodní výměny s členskými státy EU na celkové zahraničně obchodní činnosti ČR.

Příjmy cla a daní

	/v mil. Kč/
Příjmy	2005
DPH	3 471,9
Silniční daň	0,0
SPD celkem	138,3
- z toho SPD: z vína	3,5
z minerál.olejů	121,4
z lihu a lihovin	12,7
z piva	0,1
z tabák. výrobků	0,5
Clo 25% příjem st.rozpočtu	1 248,1
Správní poplatky	6,5
Příslušenství	47,3
CELKEM	4 912,1

Podle plánu státního rozpočtu byl předpokládán výběr cla za rok 2005 ve výši 700 mil. Kč. Skutečná výše vybraného cla vyměřeného z titulu vzniku celního dluhu činila **1 248,1**

mil. Kč. V porovnání s plánem státního rozpočtu byl tak plánovaný příjem překročen o 548,1 mil. Kč, tj. o 78,3 %.

Příjmy příslušenství, kam patří především penále, úroky, exekuční náklady a pokuty vyměřené v celním a daňovém řízení, poklesly vlivem celkového množství příjmů v roce 2005 proti roku 2004 o 63,3 %.

2. DAŇOVÉ A CELNÍ NEDOPLATKY

2.1. Rozbor pohledávek a nedoplatků v celním řízení k 31.12.2005

Celková výše pohledávek činila k **31.12.2005** částku **7 493,7 mil. Kč**. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzit, dodatečně vyměřené celní dluhy platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě následných kontrol. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok a penále z prodlení při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu (ve výši 530,724 mil. Kč).

Celkový stav nedoplatků ke dni **31.12.2005** činí **7 335,1 mil. Kč**. Z toho podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu:

	(v mil. Kč)
CLO	1 115,5
DPH	2 522,7
SPD	3 590,1
OSTATNÍ (VDD, EX. NÁKL.)	106,8
CELKEM	7 335,1

Na celkové výši nedoplatků se podílí nedoplatky z obchodního zboží vzniklé na základě celního řízení předložením JSD částkou **2 296,6 mil. Kč**, tj. 31,3 %. Největší podíl na celkové výši nedoplatků mají nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti v částce **4 574,8 mil. Kč**, tj. 62,4 %. Částku ve výši **463,6 mil. Kč** tvoří nedoplatky z úroků z prodlení a penále. Tyto nedoplatky vznikly platební nekázní deklarantů a nedodržením předpisů, jimiž se dovoz, vývoz a tranzit zboží řídí.

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu:

	(v mil. Kč)
do r. 2003 včetně	4 225,3
r. 2004	2 829,2
r. 2005	280,6
CELKEM	7 335,1

Celkovou výši nedoplatků ovlivňuje zejména zvýšení účinnosti následné kontroly ze strany celních orgánů tj. zvýšeným počtem vydaných platebních výměrů z moci úřední a stále nedostatečná platební morálka dlužníků. Část nedoplatků (**411 mil. Kč**) tvoří nedoplatky z let 1990 až 1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatků z let 1990 až 1994 jsou zahrnuty také nedoplatky vůči slovenským

deklarantům, jejichž výše činí **6,7 mil. Kč**. V roce 2005 došlo u těchto nedoplatků ke snížení o **54 mil. Kč** z důvodu odepsání pohledávek pro jejich nedobytnost.

Vymáhání nedoplatků se řídí zákonem č.337/92 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2005 byly CÚ vydány výzvy k plnění v náhradní lhůtě ve **20 239** případech v hodnotě **759 mil. Kč**. Tyto výzvy byly úspěšné v **16 073** případech a na jejich základě bylo vymoženo **411,7 mil. Kč**. Exekučních příkazů na přikázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank bylo CÚ v roce 2005 vystaveno **1 807** na celkovou výši nedoplatků **2 902 mil. Kč**. Tyto exekuční příkazy byly úspěšné nebo částečně úspěšné v **1 309** případech v hodnotě **140,9 mil. Kč**.

Výkon rozhodnutí prostřednictvím soudu byl využit v **5 137** případech (částka **4 262 mil. Kč**). Úspěšné byly tyto výkony rozhodnutí v **1 145** případech, přičemž vymožená částka představuje **401,2 mil. Kč**. V **231** případech byl využit institut uplatnění celního zástavního práva v celkové hodnotě **354,6 mil. Kč**. Tento způsob vymáhání byl úspěšný u **75** případů a hodnota příjmů činila **65,4 mil. Kč**. Ve **176** případech byl proveden prodej zboží na úhradu celního dluhu v celkové výši **8,7 mil. Kč**. Ke dni 30.12.2005 odepsaly CÚ pohledávky pro nedobytnost nebo z důvodu, že náklady na vymáhání by přesáhly vymáhanou částku ve výši **2 732,9 mil. Kč**.

Na základě provedeného rozboru lze konstatovat, že v porovnání s rokem 2004 došlo ke snížení nedoplatků o **3,4 mil. Kč**. Snížení nedoplatků je také zaznamenáno u DPH, kdy od 1.1.2005 CS u plátců DPH tuto daň nevybírá.

2.2. Rozbor pohledávek a nedoplatků „vnitrostátní“ SPD k 31.12.2005

Celková výše nedoplatků ke dni 31.12.2005 činila **686,9 mil. Kč**. Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD z lihu ve výši **382,4 mil. Kč** a SPD z minerálních olejů ve výši **289,5 mil. Kč**.

U nedoplatků SPD z lihu je největší objem evidován u ČR Olomouc (**176,0 mil. Kč**) a ČR Hradec Králové (**134,8 mil. Kč**). U nedoplatků SPD z minerálních olejů u ČR Praha (**92,6 mil. Kč**) a ČR Olomouc (**85,1 mil. Kč**). Celkový objem nedoplatků SPD z piva činí **8,3 mil. Kč** a u nedoplatků SPD z vína a meziproductů činí **5,6 mil. Kč**. U SPD z tabákových výrobků byla celková výše nedoplatků **1,1 mil. Kč**.

3. DAŇOVÉ A CELNÍ ÚLEVY

V souladu s celním zákonem bylo v roce 2005 v oblasti daňových a celních úlev na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celního dluhu v celkovém počtu 691 případů.

Struktura celních a daňových úlev

(v mil. Kč)

DRUH ÚLEVY	POČET PŘÍPADŮ	CLO	DPH	SPD	CELKEM VYMĚŘENO	CELKEM UHRAZENO	VÝŠE DLUŽNÉ ČÁSTKY
Odklad	1	0,3	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0
Posečkání	370	12,5	65,0	88,9	166,4	41,1	125,3
Splátky	320	8,6	5,4	1,8	15,8	9,6	6,3
Celkem	691	21,4	70,4	90,7	182,5	51,0	131,6

Vnitrostátní SPD

(v mil. Kč)

Údaj	Počet případů	Hodnota
Posečkání	60	119,5
Splátky	756	89,5

4. VÝKON KOMPETENCÍ

4.1. Údaje o provozu na státních hranicích

Dnem vstupu do EU se ČR stala, s výjimkou letišť s mezinárodním provozem, členským státem bez vnější unijní hranice. Přes letecké hraniční přechody přestoupilo v roce 2005 12,4 mil. cestujících, což je o 0,5 mil. méně než v roce 2004. K přepravě uvedeného počtu cestujících bylo v roce 2005 použito 196 046 letadel, což je o 40 % více než v roce 2004. Tento nárůst byl způsoben zejména zvýšeným provozem malých firemních a sportovních letadel.

4.2. Počty celních prohlášení

Celní orgány přijaly v roce 2005 celkem **1 000 312** celních prohlášení (dále jen „CP“) na propuštění dováženého a vyváženého zboží do jednotlivých celních režimů, což je o 66,6 % méně než v roce 2004, kdy celní orgány evidovaly celkem **2 998 841** CP. Počet celních řízení (podle počtu CP) se ve sledovaném období v porovnání s rokem 2004 snížil v dovozu o 68 %, ve vývozu o 65,2 %.

Počet celních řízení v oblasti obchodní výměny s třetími zeměmi poklesl v dovozu o 27 %, naopak ve vývozu vzrostl o 17,7 %.

4.3. Finanční analýzy

V roce 2005 bylo provedeno celkem 439 finančních analýz, tj. o cca 19,3 % více než v roce 2004. Zároveň bylo zpracováno 21 finančních analýz bank a 2 pojišťoven. Tyto analýzy vyžadují speciální metodiku a tedy i přístup ke zpracování analýzy. Ve struktuře analyzovaných firem převažovaly společnosti s ručením omezeným, které tvořily 46,2 % a dále akciové společnosti, jež představovaly 38,3 %.

Z hlediska bonity firem požadujících některou z celních úlev byly nejvíce zastoupeny firmy s ratingem B (25,5 %), dále firmy s ratingem C (23,7 %). Celkem nebylo vyhověno 59 žadatelům, což představuje 13,4 % z celkově vypracovaných analýz.

4.4. Integrované kontroly

a) Následné kontroly

Následné kontroly jsou prováděné dle čl. 13 a čl. 78 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává Celní kodex Společenství, v platném znění, a dle § 127 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2005 bylo zahájeno 1 411 následných kontrol a ukončeno celkem 1 346 následných kontrol, z nichž bylo 823 pozitivních, tj. došlo

ke zjištění porušení celních předpisů a byl zjištěn únik na cle ve výši více než 243,63 mil. Kč.

Nejčastěji opakující se formy porušení celních předpisů v hodnoceném období roku 2005 byly zejména nezapočtení dopravného do celní hodnoty, nesprávné sazební zařazení zboží, dvojitá fakturace, neoprávněné přiznání preferenční sazby, nezapočtené náklady na služby spojené s pojištěním, balením, opravou nebo servisní službou dováženého zboží, nadhodnocení zboží při jeho vývozu, nepřipočtení softwarového vybavení k celní hodnotě.

Výslednost následných kontrol

Následné kontroly	2002	2003	2004	2005
Ukončené kontroly	689	1 422	1 206	1 346
- z toho pozitivní	363	641	596	823
% efektivity následné kontroly	52,7	45,1	49,4	61,1
Únik celních poplatků (mil. Kč)	730,80	321,00	462,00	243,63

b) Následné kontroly v oblasti společné zemědělské politiky (SZP)

Následné kontroly v oblasti SZP jsou prováděné podle čl. 13 a čl. 78 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává Celní kodex Společenství, v platném znění, podle § 127 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a podle Dohody o spolupráci mezi GŘC a Státním zemědělským a intervenčním fondem (dále jen „SZIF“) jako platební agenturou odpovědnou od 1.5.2004 za poskytování vývozních subvencí při vývozu zemědělských výrobků a potravin.

V průběhu roku 2005 byly celními orgány provedeny následné kontroly u 17 hospodářských subjektů, z nichž u dvou subjektů bylo zjištěno protiprávní jednání. V ostatních případech byly výsledky následných kontrol negativní.

c) Daňové kontroly

Daňové kontroly prováděly příslušné celní úřady u daňových subjektů v roce 2005 dle místní příslušnosti podle ustanovení § 16 zákona č.337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a zákona č.353/2004 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Cílem daňových kontrol bylo zjistit nebo prověřit daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné stanovení spotřební daně u daňových subjektů.

V roce 2005 zahájily CÚ 578 daňových kontrol a ukončily 474 daňových kontrol.

Na základě provedených daňových kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů ve 136 případech a bylo doměřeno celkem 113,5 mil. Kč.

Celková částka doměřených spotřebních daní se v roce 2005 ve srovnání s rokem 2004 zvýšila o 113,1 mil. Kč. Příslušenství daní bylo v roce 2004 vyměřeno ve výši 0,1 mil. Kč a v roce 2005 ve výši 3,9 mil. Kč, což je o 3,8 mil. Kč více než v roce 2004.

**Přehled výsledků z provedených daňových kontrol
dle počtů daňových kontrol v roce 2004 a 2005**

Zahájené DK		Ukončené DK		Neukončené DK		Počet pozitivních zjištění z DK		Počet negativních zjištění z DK	
2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
121	578	71	474	50	154	19	136	52	338

d) Kontrola zaměstnanosti cizinců

CS se problematikou provádění kontrol na úseku zaměstnanosti cizinců začala zabývat od IV. čtvrtletí roku 2004, po nabytí účinnosti zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého celní orgány získaly kompetence k provádění kontrol v této oblasti.

V průběhu roku 2005 bylo provedeno celkem 2 313 kontrol, při nichž bylo zkontrolováno 10 650 osob, z čehož 2 186 osob nemělo platné povolení k zaměstnání a 371 osob nemělo platné povolení k pobytu.

e) Následné kontroly Intrastatu

Vzhledem k odlišnosti vykazování statistických údajů od uvádění údajů pro celní řízení, spočívá účinnost těchto kontrol zejména v preventivním působení na zpravodajské jednotky, které jsou těmito kontrolami nuceny ke zvýšení pozornosti při vykazování údajů.

	Zahájené kontroly	Ukončené kontroly	
	celkový počet	celkový počet	z toho pozitivní
CELKEM	980	878	251

4.5. Společná zemědělská politika

V rámci SZP existuje 16 společných organizací trhu, na které jsou vypláceny vývozní náhrady. Společné organizace trhu 1 až 15 se vztahují na základní zemědělské produkty, společná organizace trhu 16 se vztahuje na produkty vyvážené ve formě zboží, tzv. non Annex výrobky. V rámci kontrolní činnosti, kterou provádějí CÚ v oblasti SZP, bylo v roce 2005 provedeno u společných organizací trhu 1 až 15 celkem 1 151 fyzických kontrol z celkového počtu 3 378 propuštění zboží do režimu vývoz. U společné organizace trhu 16 bylo provedeno 903 fyzických kontrol z celkového počtu 1 640 propuštění zboží do režimu vývoz. V porovnání s rokem 2004 bylo v rámci kontrolní činnosti u společných organizací trhu 1 až 15 celkem provedeno 172 fyzických kontrol z počtu 889 propuštění zboží do režimu vývoz a u společné organizace trhu 16 bylo provedeno 357 fyzických kontrol z počtu 852 propuštění

zboží do režimu vývoz. U produktů a zboží v rámci SZP bylo zjištěno 16 nesrovnalostí v rámci propouštění zboží do režimu vývoz, což je o 8 více, než v roce 2004.

V rámci kontroly čisté hmotnosti banánů bylo provedeno celkem 751 kontrol z celkového počtu 5 783 JSD, což odpovídá dosaženému procentu kontrol 13. V roce 2004 bylo provedeno 317 kontrol z celkového počtu 3 690 JSD. V porovnání s rokem 2004 a s přihlédnutím ke skutečnosti, že údaje z roku 2004 jsou evidovány od 1.5.2004, lze z hlediska poměru počtu provedených kontrol a počtu JSD konstatovat setrvalý stav.

4.6. Obecná bezpečnost výrobků a bezpečnost potravin

Celní orgány na základě § 11 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zaslaly 14 hlášení dozorovému orgánu České obchodní inspekci a stejný počet závazných stanovisek od orgánu dozoru obdržely. V 11 případech se podezření celního orgánu, že výrobek vykazuje znaky, které vyvolávají podezření na existenci vážného nebo bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti při používání tohoto výrobku nebo že výrobek nebyl řádně označen nebo nebyl doprovázen dokumentací, potvrdilo. Mimo jiné se v několika případech jednalo o zdravotní riziko zboží napadeného plísní.

V oblasti kontrol bezpečnosti potravin v roce 2005 celní orgány zaslaly 927 hlášení dozorovému orgánu Státní zemědělské potravinářské inspekci (dále jen „SZPI“) a obdržely 1002 závazných stanovisek. Z tohoto počtu bylo 977 pozitivních a 25 negativních stanovisek. Z větší části se kontroly týkaly dodržování obchodních norem pro jakost u čerstvého ovoce a zeleniny. 205 závazných stanovisek SZPI se týkalo kontrol potravin, které mají stanoveny specifický režim pro dovoz (např. suché skořápkové plody, chilli papričky, houby). Celkem nebylo propuštěno do celního režimu volného oběhu ve vstupním místě CÚ Praha D5 7 nevyhovujících zásilek. U 5 zásilek (fíky a oříšky) byly zjištěny jedovaté aflatoxiny. Tyto zásilky byly zpětně vyvezeny do zemí původu. U 2 zásilek (rýže) byla zjištěna přítomnost hmyzu a tyto zásilky byly následně zničeny.

4.7. Mobilní dohled

Skupiny mobilního dohledu (dále jen „SMD“) se v roce 2005 zaměřovaly zejména na následující činnosti:

- a) pátrání po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů se zaměřením na zboží zatížené spotřební daní,
- b) kontrolu stánkového prodeje se zaměřením na dodržování zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů,
- c) kontrolu zaplacení poplatku za užívání dálnic a rychlostních silnic (dálniční známky),
- d) kontrolu dodržování doby řízení vozidla, bezpečnostních přestávek a doby odpočinku řidičů v silniční dopravě na základě Evropské dohody o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR),
- e) kontrolu povolení k provozování mezinárodní silniční dopravy,
- f) kontrolu přeprav nebezpečných věcí (ADR) v silniční dopravě,
- g) kontrolu dodržování nejvyšší přípustné hmotnosti nákladních vozidel,
- h) provoz velkokapacitního RTG,
- i) kontrolu přepravy odpadů,
- j) kontrolu přeprav vybraných výrobků,

- k) kontrolu nezákonných přeprav OPL,
 l) monitoring radioaktivních látek v rámci Celostátní radiační monitorovací sítě - CRMS.

Výše uvedené činnosti byly prováděny v rámci vlastních kompetencí a ve vybraných případech i v součinnosti s orgány státní správy (Ministerstvo dopravy a Krajské úřady).

Oblast kontrolní činnosti	Počet zkontrolovaných vozidel	Počet zjištěných porušení
Kontrola dodržování povinných dob řízení a odpočinku řidičů (AETR)	98 147	3 869
Kontrola přepravy nebezpečných věcí (ADR)	3 909	210
Kontrolní vážení	104 955	8 549

Oblast kontrolní činnosti	Počet zjištěných porušení	Sankce (v Kč)	Vybrané kauze (v Kč)
Kontrola dálničních kupónů	14 780	11 768 600,-	
Kontrola přepravy nebezpečných věcí (ADR)	210		1 519 000,-
Kontrola přepravních povolení	214		2 529 300,-

Za vydání náhradního přepravního povolení byly vyměřeny správní poplatky ve výši téměř 5 mil. Kč.

V oblasti kontrol přepravy nebezpečných věcí byl koncem roku 2005 zahájen TWINNING LIGHT projekt s cílem do konce 1. pololetí 2006 provést optimalizaci postupů při provádění kontrol, včetně odběrů vzorků. Gestorem projektu jsou Ministerstva dopravy ČR a SRN.

Dle usnesení vlády č. 1027, ze dne 20.10.2004, nadále zabezpečují SMD ČR Brno a ČR Praha ve spolupráci s Policií ČR, Krajskými úřady a mobilními skupinami Centra služeb pro silniční dopravu, kontrolní činnost **na dálnici D1**.

Dálniční kupóny – na D1	Celkem
počet zjištěných porušení	2 286
celková výše uložených sankcí (v Kč)	2 310 400,-
Vážení – na D1	
Počet zvážených vozidel - vlastní	229
Počet zjištěných porušení	18
Počet postoupených návrhů na zahájení řízení	12
Počet zvážených vozidel - ostatní	1 231
Přeprava ADR– na D1	
Počet provedených kontrol	90
Počet zjištěných porušení	8
Počet vybraných kaucí	8
Výše vybraných kaucí (v Kč)	155 000,-
Počet vozidel z ČR	24
Počet vozidel z EU	51
Počet vozidel mimo EU	18
Přepravní povolení – na D1	
Počet zjištěných porušení	49
Počet postoupených návrhů na zahájení řízení	5
Počet vybraných kaucí	8
Výše vybraných kaucí (v Kč)	145 000,-
Kontrola dodržování povinných bezpečnostních přestávek na D1	
Počet zkontrolovaných záznamů (kotoučků)	21 603
Počet zjištěných porušení	102
Počet postoupených návrhů na zahájení řízení	95
Počet vybraných kaucí	69
Výše vybraných kaucí (v Kč)	1 304 500,-
Počet vozidel z ČR	1 502
Počet vozidel z EU	3 332
Počet vozidel mimo EU	1 057

V rámci kontrol vybraných výrobků byly provedeny 2 akce kontrolní a 1 akce monitorovací, při nichž bylo zjištěno 8 jiných správních deliktů. Případný únik na cle a daních byl vyčíslen na 20,6 mil. Kč.

V oblasti přeshraniční přepravy odpadů se celní orgány podílely na zajištění veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména prováděním kontrol dopravních prostředků na pozemních komunikacích v rámci celé ČR.

Účelem těchto kontrol je především prověřování, zda se nejedná o nepovolenou přepravu odpadů. Informace o zjištěných porušeních právních předpisů Evropských společenství upravujících dozor nad přepravou odpadů nebo zákona o odpadech byly předávány

Ministerstvu životního prostředí jako podnět k uplatnění vrchního státního dozoru a České inspekci životního prostředí jako podnět k zahájení správního řízení o porušení právních předpisů. **Za období roku 2005 bylo podezření z porušení právních předpisů upravujících přepravu odpadů zjištěno ve 36 případech.**

V rámci výkonu kontrolní činnosti provádějí skupiny mobilního dohledu namátkovou kontrolu zaměřenou právě na podloudnou přepravu omamných a psychotropních látek. V roce 2005 byly zjištěny další případy nezákonného držení těchto látek - případy byly předány Policii ČR jako věcně nepříslušné (mezi největší záchyt patří zajištění více jak 700 tablet extáze v obci Doksany). Ve spolupráci se skupinou velkokapacitního mobilního rentgenu byly odhaleny 2 případy dovozu heroínu do ČR (10,4 kg a 18,9 kg).

Celní orgány vykonávají podle zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 319/2002 Sb., o funkci a organizaci celostátní radiační monitorovací sítě, kontrolní činnosti v rámci celostátní radiační monitorovací sítě. Jedná se o měření výše radioaktivity pomocí stacionárních detekčních systémů provozovaných na vybraných hraničních přechodech a měření prováděná v terénu pomocí mobilních detekčních přístrojů. V rámci monitorování na hraničních přechodech celní orgány za období roku 2005 zaznamenaly 172 zásilek, při jejichž průjezdu stacionárním detekčním systémem bylo signalizováno překročení signální úrovně příkonu dávkového ekvivalentu. Zpravidla se jednalo o zásilky tzv. materiálů typu NORM (radioaktivní materiály přírodního původu), u nichž byly detailním měřením na povrchu vozidla zjištěny konstantní hodnoty příkonu dávkového ekvivalentu, které nepřevyšovaly významně průměrné hodnoty, a které mohly být zpravidla uvolněny k další přepravě.

SMD se standardně zaměřují na kontrolní činnost v oblasti stánkového prodeje zboží a na oblast kontrol velkoobchodů, velkoskladů, velkotržnic a dopravních prostředků, zásobujících tržnice a stánky. Kontrolní akce jsou zpravidla realizovány ve spolupráci s dalšími kontrolními orgány státní správy. Zejména se jedná o Českou obchodní inspekci, Policii ČR, finanční a živnostenské úřady a hasičský záchranný sbor.

V oblasti stánkového prodeje zboží bylo v roce 2005 provedeno celkem 1 667 kontrolních akcí zaměřených na kontrolu značení tabákových výrobků a kontrolu zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin, přičemž v 1 012 případech bylo zjištěno porušení povinností vyplývajících ze zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Při kontrolách zaměřených na zboží uniklé celnímu dohledu podle zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví, resp. zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele bylo zajištěno celkem 147 882 kusů zboží (zejména textil, obuv, CD, nosiče MC, VHS, a DVD) v celkové hodnotě 232,5 mil. Kč.

4.8. Výkon dalších kompetencí

a) Pěstování máku setého a konopí

Výkon kompetencí v oblasti pěstování máku setého a konopí byl CS svěřen s účinností od 1.1.2005 zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o návykových látkách“).

CÚ obdržely ke konci července hlášení o osetých plochách od více než 950 osob pěstujících mák setý, což je v porovnání s průměrným počtem z předchozích let (v roce 2004 plnily osoby ohlašovací povinnost na příslušném krajském úřadě) o 250 osob více a hlášení od více než 20 osob pěstujících konopí seté. Počet osob pěstujících mák setý registrovaných

celními orgány se v průběhu druhé poloviny roku 2005 vyšplhal až na 1000, přestože ustanovení § 29 písm. a) zákona o návykových látkách ukládá splnit ohlašovací povinnost do konce května. V nejednom případě na osobu pěstující mák setý, která nesplnila včas ohlašovací povinnost, přišly celní orgány při výkonu kontrolní činnosti v uvedené oblasti. Převážná část pozdních předání hlášení byla způsobena změnou legislativy k 1.1.2005 a zřejmě nedostatečnou informovaností pěstitelské veřejnosti o této změně, přestože Celní správa ČR v této oblasti vyvinula nemalé úsilí. Celní orgány v roce 2005 provedly celkem 444 kontrol osob pěstujících mák setý nebo konopí. Nejvíce kontrol v uvedené oblasti bylo provedeno skupinami mobilního dohledu v územní působnosti ČR Olomouc a ČR Ostrava. Počty o zjištěných porušeních předpisů v dotčené oblasti zohledňují jistou míru nezbytné tolerance ze strany celních úřadů při plnění ohlašovací povinnosti, kterou celní orgány v prvním roce výkonu kompetencí projevíly, a to zejména s ohledem na zcela zásadní změny, které sebou novela zákona o návykových látkách k 1.1.2005 přinesla.

U osob, pěstujících mák setý nebo konopí, bylo v roce 2005 provedeno celkem 444 kontrol, při nichž bylo zjištěno 49 porušení platných předpisů.

b) Kontrola prodeje regulovaných látek

V oblasti ochrany ovzduší se celní orgány podílejí na zajištění správních činností na úseku ochrany ovzduší, ozónové vrstvy a klimatického systému Země podle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

Účelem kontrol je zjišťování údajů o probíhajících obchodních operacích s regulovanými látkami nebo s výrobky, které je mohou obsahovat, a skutečností zakládajících podezření z porušení zákona o ochraně ovzduší, které jsou následně předávány MŽP jako podnět k uplatnění vrchního státního dozoru a České inspekce životního prostředí jako podnět k zahájení správního řízení o porušení zákona. Za období roku 2005 bylo podezření z porušení zákona o ochraně ovzduší zjištěno v 8 případech.

c) Oblast ochrany duševního vlastnictví

V roce 2005 bylo provedeno 643 kontrol, při nichž bylo zadrženo 1 255 139 kusů zboží podezřelého z porušení práv duševního vlastnictví. Z toho 250 případů se vztahovalo k ochranným známkám renomovaných firem neoprávněně užitých na neoriginálních textilních výrobcích, obuvi, batozích, náramkových hodinkách a dalších výrobcích. V těchto případech bylo zadrženo 753 814 kusů podezřelého zboží. Porušení autorských práv (neoprávněně nahrané audio a video kazety, CD a DVD disky) bylo zjištěno v 182 případech a bylo zadrženo 501 325 kusů zboží. Při kontrolách prováděných celními orgány bylo celkem zadrženo zboží v celní hodnotě 500 miliónů korun.

Přehled počtu provedených kontrol v porovnání s rokem 2004

Způsob provedení kontroly	2004	2005
celní kontrola	70	128
dočasné uskladnění	8	73
kontrola stánkového prodeje	547	402
trestní řízení	39	40
Celkový součet	664	643

V roce 2005 došlo k celkovému poklesu počtu provedených kontrol o 3 %. Celkem bylo zadrženo 1 255 139 kusů zboží podezřelého z porušení práv duševního vlastnictví, což je o 138 152 kusů podezřelého zboží více než v roce 2004. Celkový nárůst je o 11 % kusů zadržného podezřelého zboží. Výše popsaná statistická situace ukazuje, že CS se v roce 2005 více zaměřila na kvalitu provedených kontrol. To dokazuje i menší počet provedených kontrol, při kterých bylo zajištěno více kusů zboží než v roce 2004.

5. ODHALOVÁNÍ PŘÍPADŮ PORUŠOVÁNÍ CELNÍCH PŘEDPISŮ

5.1. Porušování celních předpisů a charakteristika vývoje

Ukazatel	Počet (2004)	Počet (2005)
Celních deliktů	6447	6232
Jiných správních deliktů	2877	4778
Celních přestupků	3255	1264
Případů podezření ze spáchání tr. činu	762	1091

Celní orgány odhalovaly v roce 2005 nejvíce případů při nesprávném uvádění celní hodnoty (podfakturace, tj. uvádění nižších údajů o převodní hodnotě zboží, nezapočítávání nákladů na dopravu nebo jejich záměrné snižování) a nesprávného původu zboží. Dále se jednalo o porušení při nesprávném uvádění sazebního zařazení zboží, včetně záměrného uvádění jiného druhu zboží nebo porušení práv k ochranné známce. Z komoditního hlediska se jednalo o nárůst případů porušování celních předpisů u komodity elektronika a elektrodíly, a to převážně uváděním nesprávného sazebního zařazení. K nárůstu případů došlo i ve specifické oblasti nelegálního obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES). Závažné porušování celních předpisů bylo zjišťováno zejména u vybraných výrobků podléhajících spotřební dani (cigarety, tabákové výrobky a alkoholické nápoje). Oproti předchozím rokům došlo ke snížení počtu případů v oblasti nelegálního obchodu se starožitnostmi a případů neplnění přihlašovací povinnosti platebních prostředků.

5.2. Formy a výsledky odhalování obchodních podvodů

a) Zboží zatížené spotřební dani

a) Cigarety a tabák

V hodnoceném období roku 2005 zajistila CS v celkem 918 případech 76,8 mil. kusů neznačených cigaret a 253,6 tun nezdaněného tabáku.

Přehled počtu případů, zajištěných cigaret a tabáku a vyčíslení úniku v r. 2004 a 2005

	<i>počet případů</i>	<i>počet cigaret v ks</i>	<i>tabák v tunách</i>	<i>únik cla a daní v mil. Kč</i>
rok 2004	907	45,7 mil.	646	291
rok 2005	918	76,8 mil.	253,6	209,3

Vzrostla úspěšnost u případů odhalení nelegálních přeprav a výroby cigaret, kdy se podařilo zajistit o více než 31 mil. kusů neznačených cigaret oproti roku 2004. V roce 2005 zaujímaly v této trestné činnosti majoritní úlohu organizované skupiny pachatelů. Hlavním trendem je částečný odklon pachatelů od nelegálních přeprav neznačených cigaret (pašování)

k nelegální výrobě plagiátů cigaret světových značek přímo na území ČR. Tento trend potvrzují dva nejzávažnější případy v roce 2005, při nichž došlo k odhalení nelegálních výroben cigaret a zadržení hlavních pachatelů a organizátorů.

b) Ropné produkty

V roce 2005 bylo celkem zjištěno 70 případů porušení předpisů (36 případů v roce 2004). Únik na cle a daních lze vyčíslit částkou cca 106,4 mil. Kč. Na základě vyhodnocení zjištěných případů lze konstatovat, že k porušení předpisů v této oblasti docházelo zejména:

- prováděním neregistrovaných obchodních operací s naftou, benzinem a zemním plynem určeným pro pohon motorů;
- mícháním různých složek aditiv a ostatních minerálních olejů osvobozených od spotřební daně do motorové nafty nebo do benzínu;
- obcházením podmínek, které CÚ stanovil v rozhodnutí, vydaném v souladu se zákonem o spotřebních daních.

Kontrola přepravy minerálních olejů bude v nadcházejícím období jednou z priorit CS.

c) Etylalkohol a víno

V průběhu roku 2005 bylo v oblasti nelegálního obchodování se zbožím zatíženým spotřební daní – zbožím obsahujícím líh (vybrané výrobky), odhaleno 424 případů porušení platných předpisů (487 případů v roce 2004), kdy bylo zajištěno 11,4 mil. litrů různých druhů alkoholických nápojů – líh, destiláty, víno, pivo (7 mil. litrů v roce 2004). Odhadovaný únik na cle a daních činí 75,5 mil Kč (37,8 mil. Kč v roce 2004). Jednalo se nejen o zjištění nelegálních přeprav vybraných výrobků, ale i o odhalení nelegálních stáčíren alkoholu a skladových prostor mimo rámec daňových skladů, případně nevykazované výroby v oficiálních výrobnách.

Dnem 1.7.2005 byla zavedena povinnost značení lihu ve spotřebitelském balení kontrolní páskou. Zavedení této povinnosti se pozitivně projevilo na hospodářských výsledcích likérek, což signalizuje, že na trhu ubylo nelegálně vyrobených či dovážených lihovin. I do budoucna však lze očekávat, že se na území ČR bude nadále nelegálním způsobem vyrábět jak líh určený k výrobě alkoholických nápojů, tak i alkoholické nápoje v nelegálních stáčírnách.

b) Zemědělské produkty

V roce 2005 bylo v oblasti zemědělských produktů zjištěno 356 případů porušení celních předpisů (v roce 2004 to bylo 40 případů), a to v celkové hodnotě 88 mil. Kč (86,7 mil. Kč v roce 2004). Únik na cle a daních byl zjištěn ve výši 15 mil. Kč (3,9 mil. Kč v roce 2004). Nejčastějším způsobem porušení předpisů bylo nesprávné sazební zařazení zboží (143 případů).

Z hlediska konkrétního zboží byly nejčastěji porušeny předpisy v dovozu rýže, s únikem na cle a daních cca 1 mil. Kč (12 případů). Nejvyšší únik na cle byl zaznamenán u nelegálního obchodu s cukrem (5 mil. Kč v 9 případech) a u chybně sazebně zařazených dovážených instantních nudlí deklarovaných jako instantní polévky (cca 5 mil. Kč).

Na počátku roku 2005 se orgány CS zabývaly podezřením na rozsáhlé podvody týkajících se vyplácení subvencí při vývozu výrobků z kravského mléka českého původu z ČR přes území Polské republiky do Slovenské republiky. Pro nepříslušnost byla tato záležitost formou trestního oznámení předána Policii ČR. Vývozci v letech 2001 – 2003 předložili SZIF s žádostí o poskytnutí vývozní subvence celní doklady, které měly prokázat, že jejich výrobky

byly vyvezeny do cílové země Polska či Ukrajiny. Na základě těchto neplatných dokladů SZIF vyplatil subvence v celkové výši nejméně 40 mil. Kč, ačkoliv tyto výrobky – máslo o hmotnosti nejméně 800 tis. kg byly v celkem 63 případech dovezeny pouze na území Slovenské republiky.

Oproti roku 2004 nebyl v roce 2005 zjištěn žádný pokus o obcházení veterinárních předpisů v souvislosti se zákazem dovozu drůbežního masa z Číny.

c) Elektronika, elektrodíly

U komodit elektronika a elektrodíly bylo zjištěno celkem 342 případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních se předpokládá ve výši cca 175,5 mil Kč.

Oproti předchozímu roku 2004 nelegální obchod s touto komoditou nabývá svou četností a výší celního a daňového úniku na významu při porušování celních a daňových předpisů.

d) Motorová vozidla - osobní automobily

Celkem bylo zjištěno porušení předpisů v 379 případech (205 případů v roce 2004), což představovalo 427 osobních automobilů. Únik na cle a dani se předpokládá ve výši 15,5 mil. Kč (13,2 mil. v roce 2004). Z hlediska způsobu porušení předpisů bylo nejčastěji zjištěno uvádění nesprávného původu zboží (206 případů) a snížení celní hodnoty zboží (56 případů).

e) Textil a textilní výrobky

Nejčastější komoditou, u které byly porušovány celní předpisy, byl textil a textilní výrobky, včetně oděvů. Bylo zjištěno celkem 1 180 případů porušení celních předpisů (754 případů v roce 2004). Únik na cle a daních činil 35 mil. Kč (15,3 mil. Kč v roce 2004). V 156 případech došlo u textilního zboží a oděvů ke zjištění porušení práv k ochranné známce.

5.3. Ostatní ve specifických oblastech

a) Omamné a psychotropní látky

V roce 2005 bylo celními orgány zajištěno v celkem 319 případech 40,2 kg omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) - v roce 2004 53,3 kg ve 404 případech.

Přehled záchytů OPL v roce 2005

	<i>Počet případů</i>	<i>Hmotnost v gramech</i>	<i>ks</i>
Marihuana	169	1 203,40	
Hašiš	111	4 016,80	
Lysohlávka	4	16,00	
LSD	3		3 156
Amfetamin	5	92,70	
Metamfetamin	7	633,60	
XTC	10	1 812,30	919
Heroin	3	29 003,50	
Kokain	7	3 381,00	
celkem	319	40 159,30	4 075

Celní orgány při provádění svěřených činností nezaznamenaly výraznější odklon nebo změny v trendech nelegální přepravy OPL. Mezi nejvýznamnější případy odhalení nelegální

přepravy patří zjištění 10,4 kg heroinu v bulharském kamionu, který deklaroval tranzit náhradních dílů pro osobní automobily do západní Evropy. V tomto případě byl využit institut sledované zásilky ve spolupráci s německými celníky. Dalším významným případem bylo zjištění 18,9 kg heroinu v maďarském kamionu, který deklaroval přepravu kaučuku do Anglie. Oba výše popsané případy se podařilo odhalit pomocí speciálního zařízení – mobilního velkokapacitního rentgenu, který je CS používán od ledna 2005.

Na letišti Praha – Ruzyně byla v roce 2005 zadržena jedna významnější zásilka, kdy se jednalo o 3 kg kokainu, které pašoval občan Mexika

Poštovní přeprava OPL je stejně jako v předchozích letech nejvýznamnější z pohledu počtu odhalených případů. Jedná se o malé zásilky různých druhů OPL.

Významnou součástí boje proti nelegálnímu obchodu s OPL je mezinárodní spolupráce. V roce 2005 se prohloubila spolupráce s Europolem cestou Odboru mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR. Nadále pokračuje velmi dobrá spolupráce se styčnými důstojníky. CS je v rámci této mezinárodní spolupráce zapojena do činnosti řady mezinárodních organizací a informačních systémů.

b) Zbraně, výbušniny, radioaktivní a vojenské materiály

Celní orgány vykonávají dohled v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, výbušninami a zbožím dvojího užití. Jedná se především o kontrolu licencí. V této souvislosti spolupracují celní orgány s Ministerstvem průmyslu a obchodu – Licenční správou a rovněž se zpravodajskými službami.

c) CITES

CS se v roce 2005 významně podílela v boji proti nelegálnímu obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Nejčastěji pašovanými druhy zvířat byly želvy, ještěři a hadi, z rostlin pak orchideje. K dalším druhům patřily lovecké trofeje a preparovaná zvířata.

Na ruzyňském letišti v Praze je zaznamenán nejvyšší nárůst dovozů exemplářů podléhajících úmluvě CITES. V roce 2005 zaznamenali celníci na ruzyňském letišti 28 případů porušení této úmluvy. Dle analýzy Interpolu je největší podíl nelegálního obchodu s ohroženými druhy zachycen na letištích v cestovním styku. Nejčastějšími pachateli byli občané Tanzánie a ČR.

Za rok 2005 bylo zjištěno 42 případů porušení úmluvy CITES. K získání dalších možných poznatků v oblasti nelegálního obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin úspěšně spolupracuje CS s Českou inspekcí životního prostředí i zahraničními partnery.

Počet zachycených exemplářů

1.	Živá zvířata – hadi a ještěři	137 ks
2.	Živá zvířata – želvy	10 098 ks
3.	Živá zvířata – ptáci	14 ks
4.	Živá zvířata – ostatní	5 ks
5.	Výrobky a preparované části zvířat	369 ks
6.	Rostliny	1 465 ks

7.	Vejce zvířat	18 ks
8.	Mořské korály, lastury	102 ks
	Celkem	12 208 ks

5.4. Prevence porušování celních předpisů a podpora pátrání

a) Činnost Operačního centra GŘC a Operačních středisek

V hodnoceném období tyto útvary realizovaly významné změny v technologii sběru, zpracování a distribuce informací. Na základě zkušeností s provozem Zpravodajského informačního systému (ZIS) a v souladu s novou strategií rozvoje Informačního systému Pátrání a Dohledu (IS PaD) byly v průběhu roku 2005 vyvíjeny a nasazovány jeho dílčí komponenty – webové aplikace:

EDOS (Evidence dotazů operačních středisek) – pro plnění úkolů informační podpory pátrání a dohledu a celního a daňového řízení,

HS (Hlásná služba CS) – pro plnění úkolů podpory řízení, informační podpory a monitorování nasazení sil a prostředků,

MAJÁK – Monitorovací systém aplikací pro operační střediska a operační centrum.

Cílem uvedené strategie je zejména zrychlení informačních toků, zefektivnění práce s informacemi, stabilizování primárních (pořizovacích) informačních systémů (zdrojů), vybudování sekundárních informačních zdrojů (analytické nadstavby, datové sklady), nasazení technologií umožňujících součinnostní sdílení informací s ostatními bezpečnostními sbory a státními institucemi, mobilita přístupu k informacím (zejména pátrání a mobilní dohled), zvýšení úrovně kontrolních a analytických mechanismů a zkvalitnění datového fondu.

b) Celně kriminalistické pracoviště

V průběhu roku 2005 bylo zaznamenáno 348 požadavků na provedení a zpracování odborných vyjádření. Nárůst byl způsoben zvýšením požadavků na posouzení pravosti cigaretových kolků. Celková suma zpracovaných odborných vyjádření tak dosáhla na konci roku počtu 1 480.

V oblasti grafické diagnostiky došlo ke značnému nárůstu počtu zpracovaných odborných vyjádření, a to hlavně nárůstem zkoumání padělaných cigaretových kolků, kdy se počty kolků v jednotlivých případech pohybovaly od několika kusů až do 80 tis. kolků na jeden případ. V daleko vyšší míře byly v roce 2005 v souvislosti s prověřováním cigaretových kolků prověřovány také cigaretové krabičky a vlastní cigarety při rozlišování padělků.

c) Kimberleýský proces²⁾

V prvním čtvrtletí roku 2005 se pracoviště podílelo na legislativní práci v souvislosti s novelizací zákona č. 440/2003 Sb., o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu, a s vytvořením vyhlášky č. 111/2005 Sb., kterou se stanoví vzor tiskopisu ročního hlášení o nakládání se surovými diamanty.

²⁾ Mezinárodní iniciativa směřující k zpřehlednění obchodu s diamanty.

V květnu bylo nařízením Evropské Komise č. 718/2005, novelizujícím nařízením Rady EU č. 2368/2002, jmenováno GŘC orgánem EU – čtvrtým vstupním a výstupním bodem pro surové diamanty v EU.

Od otevření vstupního a výstupního bodu pro surové diamanty došlo ke dvěma dovozům surových diamantů, v obou případech se jednalo o dovoz vysoce hodnotných šperkových diamantů z africké země.

Pracoviště rovněž spolupracovalo s Českou obchodní inspekcí při kontrolách zaměřených na prodej imitací perel.

GŘC bylo reprezentováno jakožto součást delegace EU na plenárním zasedání Kimberleyského procesu v Moskvě a jakožto zástupce EU v mezinárodní přezkumné misi Kimberleyského procesu na Ukrajině, v Bělorusku a Arménii.

d) Služební kynologie

Hlavním úkolem služební kynologie v roce 2005 bylo zintenzívnit využití služebních psů na mezinárodních letištích (zejména Ruzyni), jako vnější hranici EU, reagovat na požadavky výkonných útvarů, které s ohledem na standardně vykonávané činnosti i činnosti nové (např. kontrola nelegální zaměstnanosti) požadují ze strany služební kynologie ve větší míře zajistit bezpečnost celních, popř. finančních orgánů, současně požadují zefektivnit kontrolní činnosti související s pátráním po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů. Dalším úkolem bylo využít mezinárodních vazeb a vysoké úrovně služební kynologie k jejímu zapojení do mezinárodních struktur.

Ukončením výstavby Výcvikového zařízení služební kynologie v Heřmanicích byl dán prostor pro rozvoj mezinárodní spolupráce zejména v oblasti přípravy psovodů a výcviku služebních psů. V květnu 2005 na základě uzavřeného Memoranda o porozumění mezi Světovou celní organizací (dále jen „SCO“) a CS získalo středisko v Heřmanicích statut „Regionálního výcvikového střediska služební kynologie SCO“.

CS disponuje 68 služebními psy různých kategorií. V souvislosti se zintenzívněním kontrolní činnosti u vybraných výrobků podléhajících spotřební dani se projevil zájem výkonných útvarů o psy schopné detekovat cigarety a tabákové výrobky. CS v průběhu roku zvýšila počet psů s tímto zaměřením ze 2 na 8.

V souvislosti s hrozbou zavlečení ptačí chřipky do ČR zařadila CS, jako jedna z prvních v Evropě, k zintenzívnění kontrolní činnosti na letišti Ruzyně speciálně vycvičené služební psy, kteří jsou schopni detekovat vedle opeřenců a jejich produktů i vybrané exempláře chráněné Úmluvou CITES.

Vysoký podíl případů záchytů OPL, na kterých se podíleli služební psi, byl evidován i v roce 2005. Jednalo se o 85 % z celkového počtu záchytů realizovaných CS.

e) Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení

Pověřené orgány CS v roce 2005 založily 1 091 trestních spisů, v rámci kterých bylo prověřováno celkem 1 154 případů podezření ze spáchání trestného činu. Do vyšetřování bylo předáno 174 trestních spisů, 449 trestních spisů zůstává v rozpracování, 468 trestních spisů bylo odloženo ve smyslu § 159a odst. 1 až 4 tr. řádu. V rámci své činnosti pověřené orgány celní správy nejčastěji prověřovaly trestné činy související s ochranou duševního vlastnictví (660 případů), drogovou problematikou (265 případů) a problematikou spotřebních daní (200 případů).

f) Mezinárodní administrativní spolupráce v celních záležitostech

Administrativní spolupráce se zahraničím spadá do působnosti Národní koordinační jednotky (dále jen „NKJ“), která v roce 2005, na základě platných smluvních dokumentů, odeslala do zahraničí celkem 45 žádostí. Ze zahraničí v rámci administrativní pomoci obdržela CS v roce 2005 celkem 124 žádostí, dalších 10 žádostí bylo vyřizováno z minulých let. Žádosti se z hlediska druhu porušování celních předpisů týkaly zejména celní hodnoty zboží, z hlediska komodit zejména textilu, osobních vozidel, elektroniky a zemědělských produktů.

ČR pověřená prováděním regionální spolupráce v roce 2005 vyřizovala celkem 38 případů vzájemné administrativní spolupráce. Do zahraničí bylo odesláno celkem 20 žádostí a 18 žádostí bylo ze zahraničí přijato.

CS spolupracuje v souladu s čl. 17 a 18 Nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997, o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí EU k zajištění správné aplikace právních předpisů v oblasti cel a zemědělství na vyřizování vzájemné administrativní pomoci, předávané pomocí tzv. MA zpráv. Tyto zprávy předávané Komisí EU umožňují informovat celní správy členských zemí o porušení celních předpisů zjištěném jedním členským státem, které by mohlo mít dopad na ostatní členské státy EU, případně informovat dotčené státy o nutnosti přijmout opatření k předcházení porušení celních předpisů. V průběhu roku 2005 se NKJ zabývala celkem 86 MA zprávami, z nichž bylo 44 přijato v roce 2004. Ve 42 případech bylo nutno provést speciální šetření a přijmout opatření. Podezření z porušení celních předpisů spočívalo zejména v nesprávném sazebním zařazení a s tím spojeným obcházením antidumpingových opatření, nebo deklarování nesprávného původu zboží. Případy se týkaly zejména šetření dovozu rybích produktů, drůbežního masa, elektroniky a prekursorů. Ve třech případech, které se týkaly komodit ocelová lana, videokamery a MP3 přehrávače, byl zjištěn únik na cle přesahující 6,5 mil. Kč.

CS se v roce 2005 podílela na průběhu tří společných celních operací. Společná celní operace celních správ členských zemí EU a Evropského úřadu boje proti podvodům je koordinovaná činnost, která je po daný časový úsek zaměřena na intenzivní kontroly zejména na hranicích EU. Cílem intenzivních kontrol je odhalování porušování celních předpisů, související s dovozem vybraných komodit do EU. Operace FAKE (květen 2005) se týkala ochrany práv duševního vlastnictví při dovozu textilu, operace ROOTS (červenec 2005) byla zaměřena na nelegální dovozy drog a zbraní a operace CALIMERO (listopad – prosinec 2005) byla zaměřena na nelegální dovozy drůbežního masa z Číny.

6. CELNÍ POLITIKA A CELNÍ TARIF

6.1. Původ zboží

Z hlediska pravidel původu zboží v rámci EU probíhalo dokončování na dlouhodobě připravovaném novém preferenčním systému EU – evropsko-středomořských pravidel původu „EURO-MED“. Nový preferenční systém EU bude umožňovat diagonální kumulaci původu v rámci jednotlivých zemí skupiny, do které patří: Alžírsko, Bulharsko, Egypt, EU, Evropský hospodářský prostor, Faerské ostrovy, Island, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Norsko, Západní břeh Jordánu a Pásmo Gazy, Rumunsko, Sýrie, Tunisko, Turecko a Švýcarsko (včetně Lichtenštejnska).

V roce 2005 bylo vydáno celkem 39 290 průvodních osvědčení EUR. 1. Dodatečně bylo vystaveno 1 352 osvědčení, duplikáty byly vystaveny v 261 případech.

Kromě uvedeného bylo dále vydáno 8 134 dokladů A. TR, 38 dokladů Form A a 13 dokladů INF 4.

V systému autonomního snižování celních sazeb a stanovování celních kvót nad rámec mezinárodních závazků, který umožňuje deklarantům z členských států prostřednictvím celní správy podávat žádosti o autonomní snížení celních sazeb nebo stanovení celních kvót, pokud nejsou jimi využívané produkty pro vlastní výrobu dostupné v rámci EU, došlo v roce 2005 za ČR k podání 7 nových žádostí.

6.2. Celní hodnota a celní tarifování

Příslušný odborný útvar GŘC se aktivně podílel na přípravě novely prováděcího nařízení k celnímu kodexu – „Zjednodušené postupy u zboží podléhajícího rychlé zkáze“.

CS vydává, podle ustanovení Celního kodexu Společenství, na žádost ekonomických subjektů Závazné informace o sazebním zařazení zboží do celní a statistické nomenklatury (dále jen „ZISZ“) pro zamýšlené dovozy a vývozy ze třetích zemí. Účelem těchto ZISZ je poskytnout obchodníkům náležité právní záruky, zajistit jednotnost a správnost používání celní a statistické nomenklatury v celém Společenství, zajistit určení správné výše celní sazby, která je stanovena pro dovoz a zároveň použití všech jiných právních ustanovení, která závisí na sazebním zařazení a zajistit určení správného použití dovozních anebo vývozních certifikátů nebo certifikátů stanovených SZP nebo výpočet vývozních náhrad atd. Tyto ZISZ jsou právně závazné pro celní orgány všech členských zemí Společenství, bez ohledu na členskou zemi, ve které byla ZISZ vydána.

V roce 2005 bylo přijato 742 žádostí o vydání ZISZ. Lze konstatovat, že nejvíce žádostí bylo obdrženo na zemědělské výrobky, chemické výrobky a stroje a přístroje. Oproti předchozímu roku došlo k velkému snížení počtu žádostí v oblasti chemických výrobků. Na základě podaných žádostí bylo vydáno 623 ZISZ.

V rámci systému vydávání závazných informací o sazebním zařazení bylo v roce 2005 řešeno celkem 15 opravných prostředků, které byly podány proti vydaným závazným informacím o sazebním zařazení zboží. Všechny vydané ZISZ, proti kterým byly opravné prostředky podány, byly v rámci odvolacího řízení potvrzeny jako správné.

Změna předpisů při vstupu ČR do EU se rovněž projevila v žádostech o tzv. nezávazné stanovisko k sazebnímu zařazení zboží, které by mělo vydávat v současné době pouze GŘC. GŘC eviduje za rok 2005 cca 350 takovýchto žádostí, z nichž některé se týkaly i 100 druhů výrobků.

6.3. Integrovaný tarif - TARIC_CZ a celní kvóty

V oblasti integrovaného tarifu je základním úkolem správa datové základny integrovaného tarifu - TARIC_CZ, která zajišťuje zejména jednotný postup CÚ v oblasti vyměňování cla a daní z dováženého zboží a uplatňování dalších obchodně politických opatření při dovozu nebo vývozu zboží.

TARIC_CZ je vytvářen spojením integrovaného tarifu EU-TARIC, který je spravován Evropskou komisí - DG TAXUD a aktualizován pomocí změnových souborů, a národním integrovaným tarifem, který obsahuje informace vyplývající z národní legislativy. V roce 2005 obdržela celní správa 248 změnových souborů.

V roce 2005 CS obdržela 1 538 požadavků na čerpání celních kvót. Z toho bylo do Evropské komise - DG TAXUD odesláno 1 504 požadavků a stornováno 34 požadavků.

V polovině roku 2005 byla spuštěna webová aplikace Kvóty_public, která je určena obchodní veřejnosti pro sledování aktuálních celních kvót a jejich čerpání.

6.4. Celně technické laboratoře - CTL

Rok 2005 znamenal vyprofilování typů požadavků na odbornou a analytickou činnost CTL ze strany celních orgánů po vstupu ČR do EU, což se projevilo určitou změnou účelu odběru, zejména však podstatným nárůstem počtu vzorků (celkem 10 275, což je téměř dvojnásobek oproti roku 2004 – 5 420). Struktura vzorků se změnila od převážně kontroly sazebního zařazení na kontrolu z pohledu spotřebních daní a společné zemědělské politiky. Jako novou aktivitu CTL operativně zavedla posuzování pravosti celních závěr a byla rozpracována metodika na posuzování pravosti kontrolních pásek na lihovinách.

CTL se v roce 2005 plně zapojila do mimořádné kontrolní akce v oblasti pohonných hmot, kde již byla v souladu s celním kodexem kontrolována i kvalita zboží z titulu ochrany spotřebitele.

V závěru roku 2005 úspěšně proběhly externí audity systému jakosti, na základě kterých byla plně obhájena certifikace CTL a v případě akreditace byla CTL přiznána flexibilita typu 2 jako vyšší stupeň akreditace vybraných metod.

7. OBLAST BEZPEČNOSTI CS

7.1. Utajované skutečnosti

Na základě certifikace informačních systémů pro stupeň utajení „V“ proběhla akreditace jednotlivých informačních systémů. Do 30. 6. 2005, kdy byla akreditace ukončena, bylo akreditováno pro stupeň utajení „V“ 39 informačních systémů.

7.2. Krizové řízení

CS se podílela na Mezinárodním cvičení krizových orgánů NATO CMX 2005. Ve sledovaném období byla rovněž provedena aktualizace Plánu sil a prostředků pro potřeby výpomoci na vyžádání v rámci integrovaného záchranného systému.

7.3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární ochrana

V oblasti BOZP a PO proběhly plánované kontroly a byla vyhodnocena opatření, přijatá v těchto oblastech. Pro odborné referenty byly uspořádány speciální semináře a instrukčně metodická zaměstnání. Vzhledem ke změnám legislativy byla upravena metodika a služební předpisy.

III. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

1. MEZINÁRODNÍ DOHODY

V roce 2005 se CS zaměřila na zajištění přístupu ČR k následujícím nástrojům spolupráce celních orgánů členských zemí EU:

a) Úmluva ze dne 18. prosince 1997 vypracovaná na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o vzájemné pomoci a spolupráci mezi celními správami (dále „Úmluva“).

Cílem Úmluvy je vybudovat spolupráci mezi celními správami členských států Evropské unie při předcházení, odhalování, stíhání a trestání porušování celních předpisů na nových principech. Úmluva zahrnuje v případech porušení vnitrostátních celních předpisů jak oblast správní pomoci, tj. vzájemnou pomoc při jejich předcházení a odhalování, tak oblast právní pomoci ve věcech trestních, tj. stíhání a trestání takového jednání.

ČR přistoupila k Úmluvě dne 28.1.2005. Úmluva dosud nevstoupila v platnost (dosud neratifikovala Itálie).

b) Úmluva vypracovaná na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o používání informační technologie pro celní účely (dále „Úmluva“).

Úmluva je právním aktem, který spadá pod třetí pilíř Evropské unie, jehož cílem je napomáhat předcházení, šetření a stíhání závažných porušení vnitrostátních právních předpisů zvýšením účinnosti spolupráce a kontroly celních správ členských států prostřednictvím rychlé výměny informací mezi těmito orgány. Úmluvu doplňují tři později přijaté protokoly, které jsou její součástí. Současně s Úmluvou byla přijata Dohoda o jejím prozatímním uplatňování. Tato dohoda byla přijata proto, aby před ratifikací Úmluvy všemi členskými státy EU mohla být Úmluva uplatňována mezi těmi členskými státy, které již splnily ratifikační procedury.

Česká republika ke dni 28.1.2005 přistoupila k následujícím právním aktům:

a) Dohoda ze dne 26. července 1995 o prozatímním uplatňování Úmluvy mezi některými členskými státy Evropské unie (dále „Dohoda“) vstoupila pro ČR v platnost dne 1.4.2005

b) Úmluva vypracovaná na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o používání informační technologie pro celní účely vstoupila pro ČR v platnost dne 25.12.2005

c) Protokol ze dne 29. listopadu 1996 vypracovaný na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o výkladu Úmluvy prostřednictvím rozhodnutí o předběžné otázce vydávaných Soudním dvorem Evropských společenství vstoupil v platnost pro ČR dne 25.12.2005.

2. DOPORUČENÍ WCO

Česká republika přistoupila v roce 2005 k doporučení Světové celní organizace „Doporučení Rady pro celní spolupráci o působení světové sítě regionálních zpravodajských styčných úřadů (Regional Intelligence Liaison Office – „RILO““).

Doporučení si klade za cíl podpořit činnost regionálních zpravodajských styčných úřadů a národních kontaktních pracovišť, a to zejména stanovením jednotných pravidel a postupů při plnění daných úkolů.

Dle oznámení generálního tajemníka Rady bylo Doporučení notifikováno ke dni 7. září 2005.

3. DOHODA MEZI EU A FIRMOU PHILIP MORRIS

Na základě žádosti Evropského úřadu pro potírání podvodů (OLAF) zahájila CS kroky k přistoupení ČR k Dohodě o boji proti pašování a padělání a všeobecné anulaci nároků ze dne 9. července 2004 mezi Evropským Společenstvím zastoupeným EK a každým členským státem uvedeným na podpisových stranách této dohody a Philip Morris **International Inc., Philip Morris Products Inc., Philip Morris Duty Free Inc., a Philip Morris World Trade Sarls.**

4. MEMORANDUM O POROZUMĚNÍ MEZI GŘC A SPRÁVOU CEL A DANÍ V. BRITÁNIE

Na základě iniciativy britské strany bylo připraveno k podpisu Memorandum, jehož cílem je stanovení pravidel pro zjednodušený postup při dopravě a prodeji zboží podléhajícího SPD na palubách letadel ČR na linkách do Velké Británie. Na základě výsledků expertních jednání byl oběma stranami dohodnut text Memoranda, které nabude účinnosti poté, co se obě strany navzájem informují o přijetí vnitřních opatření k provádění dohody.

5. ÚKOLY SPOJENÉ S ČLENSTVÍM ČR V EU

V roce 2005 pokračovalo mezinárodní oddělení GŘC v plnění úkolů v oblasti koordinace zapojení CS do jednání v rámci EU. V rámci Resortní koordinační podskupiny pro cla (RKP), která byla zřízena již v roce 2003, se zástupci CS účastnili pravidelných jednání výborů Rady a pracovních skupin Komise. Mezinárodní oddělení GŘC zajišťovalo činnost této podskupiny z hlediska řízení i administrativy a na jeho intranetových stránkách byla zřízena pravidelně aktualizovaná databáze všech agend RKP, včetně přehledu všech realizovaných i plánovaných jednání v EU vztahujících se k CS a zpráv z realizovaných jednání.

Mezinárodní oddělení GŘC dále zajišťovalo zastoupení ČR v Pracovní skupině pro celní spolupráci v oblasti 3. pilíře při Radě EU.

6. ZAJIŠŤOVÁNÍ MEZINÁRODNÍHO DORUČOVÁNÍ ROZHODNUTÍ CELNÍCH ORGÁNŮ

V rámci agendy doručování rozhodnutí zahraničních celních orgánů bylo v roce 2005 doručeno cca 600 písemností (zejména ze SRN, Maďarska a Rakouska). Jednalo se především o platební výměry. Žádostí o doručení rozhodnutí českých celních orgánů osobám s bydlištěm v zahraničí bylo výrazně méně a nepřesáhlo hodnotu 100. Tato rozhodnutí byla doručována zejména do SRN, Slovenska a Holandska.

7. ZAJIŠŤOVÁNÍ A KOORDINACE MEZINÁRODNÍ TECHNICKÉ POMOCI

a) Program Customs 2007

Program Customs 2007 je speciální program Evropského společenství, jehož hlavním cílem je posílení spolupráce celních správ členských zemí EU a sjednocení postupů při provádění evropské celní legislativy. Mezinárodní oddělení koordinuje účast CS v tomto programu. CS se velmi aktivně účastní všech činností v rámci komunitárního programu a je EK hodnocena jako jedna z nejlepších členských zemí.

Podle platného plánu všech akcí a podle priorit stanovených na rok 2004/2005 se ČR zúčastnila:

- zasedání všech pracovních skupin (zejména v oblasti řízení programu Customs 2007, transitu, informačních systémů, pracovních metod)
- odborně zaměřených seminářů (např. závazné tarifní informace, TARIC, padělky, laboratoře atd.)

b) Benchmarkingové projekty

V červnu 2005 byl ukončen benchmarkingový projekt na téma „Vlastní zdroje ES“, jehož se zúčastnily CS SRN, ČR a Slovinska. Projekt vedla CS SRN. Závěrečná zpráva z projektu je k dispozici na intranetových stránkách mezinárodního oddělení GŘC. Zpráva je k dispozici v německém znění, shrnutí je k dispozici i v českém jazyce.

V říjnu roku 2005 byl rovněž ukončen projekt na téma „Odvolání proti rozhodnutí celních orgánů“. Tohoto projektu se pod vedením CS SRN zúčastnila CS ČR a CS Velké Británie. Shrnutí projektu je k dispozici i v českém jazyce.

V roce 2005 probíhal za účasti CS benchmarkingový projekt „ICARUS“ (zboží v cestovním styku na letištích). Projektu se pod vedením CS Velké Británie zúčastnily CS Francie, Itálie a SRN.

Dále pod vedením CS ČR probíhá benchmarkingový projekt „Elektronický podpis“. Tohoto projektu se účastní CS Slovenska, Slovinska a Španělska. První pracovní jednání se konalo v červnu 2005 v Praze a je EK velmi pozitivně hodnocen, jeho výsledky budou použity pro realizaci projektu e.Customs i v oblasti legislativy.

Pod vedením CS Polska se uskutečnilo přípravné jednání k benchmarkingovému projektu na téma „Společná zemědělská politika“. Pokud EK projekt v navrhované podobě schválí, bude se jej účastnit kromě CS Polska a CS ČR také Celní správa Itálie, Nizozemí a SRN.

c) KONSORCIUM EUROCUSTOMS

Konsorciium Eurocustoms bylo vytvořeno celními správami členských zemí EU za účelem poskytování technické pomoci (školení a konzultace) celním správám třetích zemí. Služby tohoto konsorcia proto CS ČR v minulosti hojně využívala v období přípravy na vstup ČR do EU. Prostřednictvím koordinátorů v celních správách členských zemí Eurocustoms disponuje početnou skupinou odborníků s aktuálními zkušenostmi v celé škále celních profesí. V roce 2005 se v rámci činnosti Eurocustoms CS výrazně podílela na vypracování příručky pro společný tranzit určené především kandidátským zemím EU.

8. ZAJIŠŤOVÁNÍ ORGANIZACE MEZINÁRODNÍCH ZASEDÁNÍ

Ve dnech 21. a 22.4.2005 zorganizovala CS Výměnnou burzu stáží programu Customs 2007. Jednalo se o zasedání koordinátorů programu z 28 zemí – EU, Bulharsko, Rumunsko a Turecko – a zástupců Evropské komise, které se koná jednou ročně a jsou na něm projednávány otázky řízení programu, na jehož základě byly realizovány výměny stáží mezi jednotlivými členskými zeměmi EU. Jedná se o významnou akci, které se účastní 70 zástupců členských zemí i EK. Organizace této akce byla EK velmi pozitivně hodnocena.

9. SPOLUPRÁCE S EVROPSKOU CELNÍ SPORTOVNÍ ASOCIACÍ – ECSA

Ve spolupráci s ECSA bylo v ČR zajištěno Mistrovství ECSA ve střelbě a dále cyklistické a běžecké závody. Mimo území ČR spolupracovala CS na pořádání Světových policejních a hasičských hrách v Kanadě, Bruselském půlmaratónu, Košickém maratónu míru a čtyřdenním pochodu v Nijmegenu.

IV. INFORMATIKA A STATISTIKA

V roce 2005 byly plněny úkoly v rámci schválené Strategie ICT CS pro roky 2005 – 07. Tyto úkoly byly zahrnuty i do schváleného Realizačního plánu ICT CS se zaměřením se do těchto oblastí:

- a) realizace plně elektronického celního řízení,
- b) zvýšení úrovně IT služeb pro obchodní veřejnost,
- c) podpora zvýšení úrovně řízení,
- d) sjednocení informačních technologií, zkvalitnění služeb.

Úkoly v oblasti ICT byly koordinovány ve vazbě na „Strategii resortu MF na léta 2005 – 10“, včetně navazujícího „Transformačního projektu ICT resortu MF“ schváleného PV MF.

1. ELEKTRONICKÉ CELNÍ ŘÍZENÍ

V oblasti elektronického celního řízení lze plnění úkolů shrnout do oblasti rozvoje projektu New Computerised Transit System (dále jen „NCTS“) a programu Electronic Customs (dále jen „eCustoms“).

1.1. Projekt NCTS

U projektu NCTS došlo k termínu 6.4.2005 ke spuštění fáze „Řízení mezinárodně platných garancí“. Dne 1.6.2005 byl uvolněn Web klient NCTS pro malé a střední podnikatele. Následně dne 15.9.2005 byla nasazena a plošně spuštěna fáze „Procedury pátrání a šetření v elektronické formě“. K tomuto termínu bylo spuštěno NCTS/TIR na všech CÚ určené a pilotně na 5 CÚ odeslání. Touto fází byl projekt NCTS z pohledu dalšího rozvoje ukončen.

1.2. Program eCustoms

Připomínkové řízení v rámci novely stávajícího celního kodexu EU vyústilo do přijetí rozhodnutí EP a Rady EU č. 648/2005, kterým se mění nařízení Rady č. 2913/92 (kodex Společenství) – tzv. ‚bezpečnostní novela‘ s účinností od 11.5.2005, na jejímž základě budou zavedeny do 3 let od platnosti prováděcích předpisů k tomuto nařízení systémy pro:

- a) zavedení harmonizované rizikové analýzy,
- b) zavedení statutu vzájemně uznávaných schválených subjektů na základě společných kritérií,
- c) podávání elektronického souhrnného celního prohlášení,
- d) vzájemné propojení systémů úřadu vstupu s úřadem dovozu,
- e) vzájemné propojení systémů úřadu vývozu s úřadem výstupu.

V průběhu celého roku 2005 byl v několika pracovních skupinách upřesňován a doplňován další stěžejní materiál: **Electronic Customs Multi-Annual Strategic Plan**

TAXUD/477/2004. Na základě jeho revize byl zpracován **materiál do porady vedení MF konané dne 16.8.2005** a následně byla přijata tato rozhodnutí:

- zohlednit v návrhu rozpočtu a rozpočtovém výhledu kapitoly 312 - MF pro rozpočet resortní organizační složky státu GŘC dopad z realizace programu eCustoms,
- zajistit v návrhu rozpočtu a rozpočtového výhledu kapitoly 312 - MF pro rozpočet resortní organizační složky státu GŘC finanční zdroje spojené s realizací programu eCustoms.

Skupinou ECG (Electronic Customs Group) byl projednán a dále skupinou CPG (Customs Policy Group) doporučen návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) o **„bezpapírovém prostředí pro celnictví a obchod“** (2005/0247 (COD)). Na úrovni Evropské komise byl návrh schválen dne 30.11.2005 a dne 5.12.2005 byl předložen do Rady EU. Návrh bude projednáván během předsednictví Rakouska a předpokládáný termín účinnosti je stanoven na 30.6.2006.

2. PODPROGRAM ICT – PROGRAMOVÉ FINANCOVÁNÍ, BEZPEČNOST

V oblasti programového financování probíhaly standardní činnosti spojené s rozpočtovým místem ICT.

V roce 2005 byla ukončena činnost Ústřední delimitační komise spojená s plněním úkolů převodu hraničních celních objektů na ÚZSVM. V roce 2006 se předpokládá definitivní ukončení činnosti komise a její následné zrušení.

V oblasti bezpečnosti ICT byly zaměřeny aktivity zejména do těchto oblastí:

- a) v souladu se zákonem č.148/98 Sb. akreditace pracovišť IS pro práci s informacemi stupně utajení „V“. Celkem bylo akreditováno 39 pracovišť,
- b) vydání VP „Ochrana osobních údajů v IS CS“ a VP „Pravidla antivirové ochrany ISCS“,
- c) byl vydán provozní řád systému DPS (dálková poplachová signalizace),
- d) byla zpracována typová dokumentace k pracovištím IS pro práci s informacemi stupně utajení „D“.

3. ÚPRAVA, VÝVOJ IS PRO CELNÍ A DAŇOVÉ ŘÍZENÍ

Nová funkcionalita aplikací byla ověřována v praxi u celních úřadů v rámci pilotních provozů a následně uváděna do rutinního provozu.

V oblasti **celního řízení** byly plněny zejména aktivity v oblasti nového centrálního systému účetní evidence celního dluhu (ECD), nové aplikace EVZ (elektronický výběr zboží) v návaznosti na nový projekt PHARE-ARCD (analýza rizik celních deklarací) a on-line napojení na Registr plátců DPH.

V oblasti **daňového řízení** byl plněn zejména úkol týkající se nové kompetence celní správy (Dělená správa) vyplývající z přijetí zákona č.531/2005 Sb. Celkově byly plněny zejména aktivity v oblasti zefektivnění práce mobilních skupin (wapové aplikace), nové funkce pro zajištění kolkování lihu podle zákona 676/2004 v platném znění a sledování použití kontrolních pásek pro značení lihu (RZL).

Průběžně byly prováděny výběry a agregace dat systému SPD pro kontrolní a manažerskou činnost.

4. PROJEKT PHARE

V roce 2005 dále pokračovala realizace projektu PHARE. Projekt byl ze 75 % financován ze zdrojů EU a z 25 % z rozpočtu CS. Projekt se skládal ze 4 subsystémů:

1. dodávka HW a SW
2. LOT1 - datový sklad
3. LOT2 – analýza rizik
4. LOT3 – portál CS

4.1.LOT1 – datový sklad

Realizací datového skladu získala CS přístup k datům pro jejich analýzu. V současnosti představuje datový sklad 16 různých datových tržišť (NCTS, ZJP, INTRASTAT,...) s výstupními produkty jako jsou reporty, datové exporty, OLAP kostky a speciální výstup QDS (náhrada QDIS).

4.2.LOT2 – analýza rizik celních deklarací (ARCD)

Představuje nové řešení v oblasti technologie vyhodnocování rizik celních deklarací. (náhrada EVZ). Vlastní technické řešení je centrální, s možností zasílání depeší (SMS, e-mail určeným adresátům). Významné je napojení na datový sklad (tržiště Rizikové profily) s možností provádění analýz úspěšnosti použití rizikových profilů.

4.3.LOT3 – portál CS

Cílem tohoto projektu v roce 2005 byl vývoj a nasazení nového portálu CS (INTERNET a INTRANET). Nové řešení portálu svými technickými možnostmi (realizován fulltextový „vyhledávač“, sjednoceno prostředí, definovány role, snadná publikace atd.) přispělo k lepší informovanosti veřejnosti (viz úkol z Realizačního plánu CS ČR).

5. PROJEKT INTRASTAT

Rok 2005 představoval pro CS též plnění úkolu vyplývajícího z celního zákona (§319), sběr dat v rámci Intrastat a Extrastat. V tomto smyslu byla v červnu 2005 uzavřena „Dohoda o spolupráci v oblasti statistiky zahraničního obchodu a vzdělávání“ mezi GRČ a ČSÚ. Intrastat (v současnosti 80% obchodu ČR) představuje náročné technické řešení ve smyslu sběru, kontroly a předávání dat na ČSÚ. V roce 2005 bylo zahájeno řešení možnosti předávání výkazů pro Intrastat přes portál veřejné správy. Toto řešení přispěje ke snížení zátěže na CÚ, zvýšení kvality a hodnověrnosti dat.

V rámci kontrol a zrcadlového porovnání vybraných statistických dat bylo v součinnosti s ČSÚ provedeno jednání s CS Ukrajiny (konkretizace vzájemné spolupráce a porovnání vývozu a dovozu podezřelých komodit v Extrastat) a CS Slovenska se zaměřením na porovnání dat Intrastat a možnosti předcházení daňových úniků především při zpracování zboží dle smlouvy.

6. PROJEKT EXTRASTAT

V roce 2005 byly zapracovány do řešení změny struktur JSD. Tyto byly následně promítnuty do výstupů exportů pro ČSÚ, ÚFDŘ, MZ, MD, SZPI. Na základě dohody jsou do tohoto systému denně předávána vybraná a schválená data z JSD.

Klíčovým úkolem pro Extrastat a celý IS CS je udržení homogenity podsystému číselníků (aplikace CesDič). V roce 2005 byla zpracována funkční analýza podsystému pro jeho případný upgrade.

7. TARIC

V rámci projektu TARIC byly analyzovány a implementovány příjmy a zpracování vícejazyčných dat. V rámci pilotního provozu a přípravy ostrého nasazení aplikace byla dle požadavků rozšířena databáze, včetně úpravy exportů dat.

8. PROVOZ INFORMAČNÍHO CENTRA, POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

Realizoval se další vývoj SW centra systému CDS, vývoj většího počtu intranetových aplikací, stabilizace provozu IS AVIS a na vývoji projektu PHARE - Riziková analýza a Datový sklad.

9. PROVOZ KOMUNIKAČNÍ INFRASTRUKTURY, SYSTÉMOVÁ PODPORA

Významným úkolem v provozu IS CS bylo nasazení nové adresářové služby – Active Directory (AD), která přispěje ke zjednodušení přihlašování uživatelů k aplikacím a sjednotí současné heterogenní IT provozní prostředí.

V. PERSONALISTIKA

1. RUŠENÍ SYSTEMIZOVANÝCH MÍST A PERSONÁLNÍ OPATŘENÍ S TÍM SPOJENÁ

V návaznosti na zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2005 byl ministerstvem financí stanoven GŘC limit počtu zaměstnanců ve výši 7 388 osob. V průběhu roku 2005 pokračovala redukce počtu systemizovaných míst v CS v souladu s usnesením vlády č. 808/2003, k redukci počtu systemizovaných míst v ústředních orgánech státní správy a jimi řízených či financovaných organizacích. Za účelem naplnění usnesení vlády č. 808/2003 byla realizována opatření ke zrušení 288 systemizovaných míst k 31. 12. 2005 (tj. do konce roku 2005 na 7 100 míst).

2. LIMITY PROSTŘEDKŮ NA PLATY ZAMĚSTNANCŮ

Limit prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci byl na základě zákona o státním rozpočtu na rok 2005 ministerstvem financí stanoven ve výši **2 480 040 tis. Kč**, z toho prostředky na platy činily **2 472 059 tis. Kč**. V návaznosti na usnesení vlády č. 339/2005, o vázání odpovídající části finančních prostředků, původně rozpočtově určených na zabezpečení realizace zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v příslušných kapitolách státního rozpočtu ČR na rok 2005 bylo správcem kapitoly 312 – MF nařízeno GŘC vázání prostředků na platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru, výdajů na povinné pojistné placené zaměstnavatelem a vázání prostředků na ostatní sociální dávky. Následně pak byl ve II. čtvrtletí roku 2005 proveden přesun části vázaných rozpočtových prostředků z rozpočtu GŘC do kapitoly 398 – VPS. Výsledná výše závazného ukazatele prostředků na platy a ostatní

platby za provedenou práci, po provedení příslušných rozpočtových opatření v návaznosti na výše zmíněné skutečnosti, činila **2 306 889 tis. Kč**.

Závazné rozpočtové ukazatele pro rok 2005	
Ukazatel	Částka v tis. Kč
Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci	2 306 889
z toho: Platby zaměstnanců	2 298 908
<i>v tom: Platby příslušníků bezpečnostních sborů</i>	<i>1 935 650</i>
Ostatní platby za provedenou práci	7 981

Čerpání závazných rozpočtových ukazatelů k 31. 12. 2005	
Ukazatel	Částka v tis. Kč
Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci	2 199 480
z toho: Platby zaměstnanců	2 189 979
<i>v tom: Platby příslušníků bezpečnostních sborů</i>	<i>1 826 721</i>
Ostatní platby za provedenou práci	9 501

Pokračující redukce systemizovaných míst byla doprovázena zvýšenými finančními nároky na výplatu odstupného pro propouštěné zaměstnance, což se projevilo ve zvýšeném čerpání závazného ukazatele „Ostatní platby za provedenou práci“.

3. LIMIT NA POVINNÉ POJISTNÉ PLACENÉ ZAMĚSTNAVATELEM

Limit finančních prostředků na povinné pojistné byl stanoven ve výši **868 014 tis. Kč**. V důsledku změn stanoveného objemu prostředků na platy zaměstnanců v průběhu roku 2005 byl limit rozpočtových prostředků na povinné pojistné upraven na **781 903 tis. Kč**. Finanční prostředky na povinné pojistné byly čerpány ve výši **769 286 tis. Kč**. Výdaje zahrnují povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění z titulu funkce zaměstnavatele. Platby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti vychází ze zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a platby veřejného zdravotního pojistného ze zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Výše pojistného je přímo úměrná výši čerpání prostředků na platy.

4. FINANČNÍ PROSTŘEDKY NA SOCIÁLNÍ DÁVKY

Rozpočtem na rok 2005 byly stanoveny celkové výdaje na sociální dávky celníkům ve výši **500 580 tis. Kč**, které byly rozčleněny na pododdíl 412 – Dávky nemocenského pojištění ve výši **22 448 tis. Kč** a pododdíl 415 – Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů při skončení služebního poměru ve výši **478 132 tis. Kč**. Po zohlednění vázání rozpočtových prostředků na sociální dávky celníků dle usnesení vlády č. 339/2005 činil disponibilní rozpočet pro rok 2005 u pododdílu 412 – Dávky nemocenského pojištění **15 807 tis. Kč** a u pododdílu 415 – Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů při skončení služebního poměru **245 910 tis. Kč**.

Počet osob pobírajících příspěvek za službu se v roce 2005 zvýšil z 1 933 osob k 31. 12. 2004 na 2 302 osob k 31. 12. 2005, tj. nárůst o 369 nově vyplácených příspěvků za službu.

Čerpání finančních prostředků na sociální dávky celníků v roce 2005	
Položka	Čerpání v tis. Kč
5410 Sociální dávky	204 234
pododdíl 412 celkem	13 421
z toho:	
54101 - Nemocenské	9 033
54103 - Peněžité pomoc v mateřství	4 388
pododdíl 415 celkem	190 813
z toho:	
54105 - Příspěvek za službu	168 773
54106 - Platové vyrovnání	2 361
54107 - Úmrtné	747
54108 - Odchodné	18 932

5. VÝVOJ V OBLASTI KVALIFIKAČNÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY ZAMĚSTNANCŮ

Kvalifikační struktura zaměstnanců CS k 31. 12. 2005			
Školní vzdělání	Celníci	Občanští zaměstnanci	Souhrn
	% podíl	% podíl	% podíl
základní	0,11%	4,49%	1,12%
SO	0,33%	9,73%	2,51%
ÚS	82,22%	69,09%	79,19%
vyšší odborné	0,82%	0,92%	0,84%
bakalářské	6,81%	1,85%	5,66%
VŠ	9,71%	13,92%	10,68%
Celkem	100%	100%	100%

Věková struktura zaměstnanců CS k 31. 12. 2005			
Věk	Celníci	Občanští zaměstnanci	Souhrn
	% podíl	% podíl	% podíl
do 35 let	45,20%	34,30%	42,68%
od 36 do 50 let	44,22%	38,48%	42,89%
nad 51 let	10,58%	27,22%	14,43%
Celkem	100%	100%	100%

6. OBLAST ORGANIZACE

V průběhu roku 2005 došlo k řadě důležitých změn vnitřní organizační struktury jednotlivých útvarů celní správy, které byly výsledkem dokončování procesu transformace celní správy související s přijetím ČR do Evropské unie v roce 2004. Změny Organizačního řádu CS byly provedeny zejména v souvislosti s vyhodnocováním efektivity výkonu nových kompetencí

celní správy vyplývajících ze zákona č. 185/2004 Sb., zákon o Celní správě České republiky a některých dalších zákonů.

7. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ

V roce 2005 pokračovala v CS realizace "Koncepce vzdělávání v nové organizační struktuře CS" schválené na léta 2004 – 2007. Pět běhů základního celního kurzu (dále „ZCK“) absolvovalo na 170 nových celníků. Byla zahájena příprava na složení nově koncipované odborné celní zkoušky (příprava na tyto zkoušky probíhá od února 2006).

Pokračovala příprava zaměstnanců k výkonu činností podle předpisů Společenství a nových předpisů ČR. V rámci instrukčně metodické přípravy (IMP) se celníci a vybraní občanskí zaměstnanci seznámili zejména s novým správním řádem (zákonem č. 500/2004 Sb.), změnami předpisů o správě spotřebních daní a daně z přidané hodnoty vykonávané celními orgány a s opatřeními přijatými k povinnému značení lihu. Dalšími důležitými tématy zařazenými v IMP byl etický kodex celníka, problematika celní hodnoty, kompetence a činnost orgánů CS při mobilním dohledu, odborný dozor v silniční dopravě prováděný orgány CS, sledování intrakomunitárního obchodu (Intrastat) a prosazování práv z duševního vlastnictví.

Odborné útvary CS pokračovaly v proškolení svých zaměstnanců pro výkon specifických činností především formou specializačních kurzů a školení (např. Schengenská dohoda, odběr vzorků, převoz finančních hotovostí, vymáhání nedoplatků, dělená správa apod.). Pro vedoucí zaměstnance CS byly realizovány tři běhy manažerského školení.

Zvýšená pozornost byla věnována i jazykové přípravě (zejména zaměstnanců zařazených ve smyslu usnesení vlády na tzv. „vybraných místech“) a na složení certifikovaných jazykových zkoušek. Zvyšování jazykové kompetence zaměstnanců CS zůstává i nadále jako jedna z priorit stanovených pro oblast vzdělávání na rok 2006.

VI. HOSPODAŘENÍ CELNÍ SPRÁVY

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Činnost byla zaměřena především na vytvoření potřebných materiálně technických podmínek k zajištění výkonu kompetencí celních orgánů, zajišťování a zabezpečení správy budov GRČ, investiční výstavby, autoprovozu, techniky, výstroje a MTZ.

V rámci stavebně investičních a rekonstrukčních činností bylo v roce 2005 dokončeno 15 akcí.

2. AUTOPROVOZ

Na obnovu vozového parku CS byly pro rok 2005 přiděleny finanční prostředky ve výši 28 mil. Kč. Jako prioritní bylo stanoveno pořízení motorových dopravních prostředků pro nově zřízené SMD (skupiny mobilního dohledu). Na základě výběrového řízení bylo pro tyto útvary pořízeno celkem 57 vozidel a 9 vozidel a 1 motocykl pro potřeby odborných útvarů pátrání a dohledu.

Od jiných organizačních složek státu a státních organizací bylo bezúplatně převedeno 24 motorových dopravních prostředků a 1 motorový dopravní prostředek byl získán jako majetek, který propadl státu v souvislosti s porušením celních předpisů (§ 11 zákona č. 219/2000 Sb.). I přes výše uvedenou obnovu vozového parku dochází k jeho výraznému zastarávání. Výše uvedená obnova vozového parku byla z hlediska nutné potřeby pouze v rozsahu 1/3 nutné obnovy vozového parku.

V oblasti vozového parku GŘC byl zaveden dispečerský systém řízení, tj přidělování vozidel pro konkrétní pracovní/služební cestu. Tento systém řízení vozového parku GŘC se osvědčil a přinesl výraznou úsporu finančních prostředků (došlo ke snížení vozidel GŘC o 11 ks) a zefektivnění využívání vozidel.

3. TECHNIKA

V oblasti technického zabezpečení bylo z finančních prostředků na kapitálové výdaje pořízeno speciální vybavení pro nové pracoviště Kimberleyského procesu za celkem 7 mil. Kč, 7 ks mobilních vah pro SMD a speciální technika pro odborné útvary Sekce 03 GŘC.

Z finančních prostředků na běžné výdaje byl zajištěn nákup 12 ks elektrocentrál pro HSMD, 159 radiostanic pro SMD a další drobná technika pro jejich činnost.

Speciální skupiny byly vybaveny dalšími komponentami vysoce kvalitního trunkového radiového systému Motorola, speciální vyprošťovací technikou, speciální audio a video dokumentační technikou.

4. MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

V rámci materiálně technického zabezpečení byly zajištěny pro reprografické středisko GŘC dva risografické stroje jako náhrada za čtyři zastaralé stroje.

V provozních prostředcích byly nejvíce zatíženy položky na tisk obálek podle nového správního řádu a položky na vybavení kynologického střediska Heřmanice.

5. VÝSTROJNÍ ZABEZPEČENÍ

Díky rezervnímu fondu a přiděleným mimorozpočtovým prostředkům v závěru roku 2005 se podařilo částečně odstranit deficit v zásobení výstrojnými součástkami a centrální výstrojný sklad je zásoben materiálem pro výdej jednotlivým ČR na základě jejich požadavků, respektive požadavků jednotlivých celníků. Vysokou náročnost přinesly změny v kompetencích CS, kdy především SMD potřebují pro svoji činnost jiné druhy výstroje s jinými kvalitativními vlastnostmi.

VII. KONTROLNÍ A INSPEKČNÍ ČINNOST, INTERNÍ AUDIT

1. INSPEKČNÍ ČINNOST

Inspekční činnost byla v roce 2005 zaměřena na odhalování závažných případů protiprávního jednání zaměstnanců CS v souvislosti se změnou organizační struktury a výkonem nových kompetencí. Činnost byla zaměřena do oblasti represe, kde se zaměstnanci Inspekce GŘ soustředili na šetření vlastních poznatků získaných při kontrolní a inspekční činnosti, ale také na prošetřování mimořádných událostí, kde dohlíželi na postup příslušných služebních funkcionářů a na přijímání adekvátních organizačních a personálních opatření. V oblasti prevence se zaměřila činnost na přípravu analýzy rizik spojených s výkonem nových kompetencí a na přípravu vzdělávacích projektů v oblasti boje proti korupci a ztotožnění se s principy již přijatého Etického kodexu.

Průběžně byla rozvíjena metodická a koordinační činnost v oblasti provádění a plánování kontrolní a inspekční činnosti.

Ve sledovaném období bylo provedeno několik inspekčních šetření zaměřených na výběrová řízení, kdy zadavatelem bylo GŘC. Byly prošetřeny podněty získané od zaměstnanců CS i veřejnosti s důrazem na kontrolu postupu služebních funkcionářů, včetně přijetí nápravných organizačních opatření. Došlo k zintenzivnění spolupráce s orgány činnými v trestním řízení.

2. KONTROLNÍ ČINNOST

V souladu s Plánem kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 2005 byla v prosinci orgány NKÚ zahájena kontrolní akce 05/34 „Správa spotřebních daní“. Cílem kontroly bylo prověřit postup celních orgánů a finančních úřadů při správě spotřebních daní.

Vnitřní kontrolní činnost v roce 2005 zasahovala téměř do všech činností celní správy. Důraz byl kladen zejména na finanční a majetkovou oblast a oblast boje proti podloudnictví. Výběr formy kontrol, tj. rozdělení na tematické a operativní, vycházel ze „Zaměření kontrolní činnosti MF na rok 2005“.

3. INTERNÍ AUDIT

V roce 2005 bylo provedeno osm auditů dle schváleného Plánu interního auditu na rok 2005. Při sestavování ročního plánu interního auditu vycházeli auditoři z rozsahu působnosti a potřeb CS a stanovení priorit auditovaných oblastí na základě sestavení mapy procesních rizik.

Audity byly provedeny v následujících oblastech:

Správa tradičních vlastních zdrojů (TOR, OWNRES)

Audity byly provedeny dle Plánu interního auditu na rok 2005 u CŘ Praha a CŘ Plzeň. Jejich cílem bylo prověřit, zda postupy v systému správy tradičních vlastních zdrojů Společenství jsou zavedeny efektivně a účelně a zda jsou dodržovány právní a ostatní předpisy, stanovená kritéria a podmínky pro výkon.

Systemizace výběrových řízení na obsazování vedoucích funkcí v CS

Audit byl proveden dle Plánu interního auditu na rok 2005 u CŘ Hradec Králové. Jeho cílem bylo prověřit, zda jsou postupy při výběrových řízeních na obsazování vedoucích funkcí v souladu s právními předpisy a zda jsou dodržována stanovená kritéria.

Systemizace funkčních míst v CS

Audit byl proveden dle Plánu interního auditu na rok 2005 u CŘ České Budějovice. Jeho cílem bylo prověřit, zda jsou postupy a zásady v oblasti systemizace služebních a pracovních míst zavedeny efektivně, účelně a zda jsou v souladu s interními předpisy CS. Dále bylo prověřováno dodržení počtu funkčních míst v CS pro rok 2004 a rok 2005 v návaznosti na transformaci celních orgánů v souvislosti s přijetím ČR do EU.

Správa SPD

Audit byl proveden dle Plánu interního auditu na rok 2005 u CŘ Brno. Jeho cílem bylo prověřit, zda jsou postupy v systému správy SPD zavedeny efektivně a účelně a zda jsou dodržovány právní a ostatní předpisy při povolovací a dohlídkové činnosti.

Následný audit (Vzdělávání zaměstnanců celní správy)

Audit byl proveden dle Plánu interního auditu na rok 2005 u GŘC. Jeho cílem bylo prověřit, zda a jak jsou plněny úkoly uložené Pracovním příkazem generálního ředitele č.j. 2004/1091/10 ze dne 5.10.2004, které byly uloženy na základě výsledků interního auditu č. 5/2004 zaměřeného na vzdělávání zaměstnanců celní správy, který byl proveden v době od 1.6.2004 do 30.8.2004.

Správa a převody investičního majetku CS

Audit byl proveden dle Plánu interního auditu na rok 2005 u ČR Ústí nad Labem. Jeho cílem bylo prověřit, zda byly dodrženy stanovené zásady a pravidla pro převod majetku na hraničních přechodech z GŘC na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Veřejné zakázky

Audit dle Plánu interního auditu na rok 2005 u GŘC. Jeho cílem bylo prověřit, zda jsou postupy v systému zadávání veřejných zakázek zavedeny efektivně a účelně a zda jsou dodržovány právní předpisy, vnitřní akty řízení a stanovená kritéria.

Vnitřní kontrolní systém

Součástí každého auditu bylo prověření vnitřního kontrolního systému auditované oblasti s důrazem na všeobecnou řídicí a kontrolní povinnost vedoucích zaměstnanců. Cílem bylo prověřit, zda zavedený vnitřní kontrolní systém je dostatečně účinný a zda vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon útvarů v působnosti prověřovaného subjektu. Dále bylo prověřováno, zda vnitřní předpisy, přijatá opatření a stanovené postupy odpovídají požadavkům stanoveným obecně závaznými předpisy.

U auditovaných oblastí a subjektů lze konstatovat, že vnitřní kontrolní systém v zásadě odpovídá požadavkům stanoveným zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Ne vždy však byl u auditovaných útvarů dostatečně nastaven vnitřní kontrolní systém, vyskytovaly se i nedostatky v řídicí kontrole nedostatečně nastavenou zpětnou vazbou při plnění uložených úkolů a některé oblasti nebyly dostatečně zajištěny ani formou plánované kontrolní činnosti.

Oblast personální

Realizace úkolů interního auditu vyžaduje, aby osoby, které tuto činnost vykonávají, splňovaly určité předpoklady a měly určité vlastnosti, bez nichž by jen těžko mohly dosahovat dobrých výsledků. Samozřejmým požadavkem je dodržování etických pravidel jednání, objektivita, důvěrnost a integrita interních auditorů. V průběhu roku 2005 se částečnou personální obměnou oddělení podařilo vytvořit tým, který má všechny předpoklady splňovat požadované nároky na auditorskou činnost.

4. VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ, OZNÁMENÍ, PODNĚTŮ A PETIC

V roce 2005 bylo celními orgány vyřízeno 156 podání, z toho 140 stížností, 2 oznámení, 5 anonymních oznámení, 4 podněty a 5 anonymních podnětů.

V porovnání s rokem 2004 došlo ke snížení celkového počtu vyřízených podání o 36, tj. o 18,8 %.

Z celkového počtu 156 podání bylo 36 podání kvalifikováno jako oprávněných, tj. 23%. V případech podání kvalifikovaných jako oprávněné byla vedoucími funkcionáři přijata ve 2 případech pracovně právní a kázeňská opatření (písemné důtky) a ve 34 případech organizační opatření.

Vývojový trend v letech 2001 – 2005

2001	2002	2003	2004	2005
vyříz./opráv.	vyříz./opráv.	vyříz./opráv.	vyříz./opráv	vyříz./opráv
299/66	325/67	252/37	192/31	156/36

VIII. SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

GŘC jako povinný subjekt zajišťuje agendu poskytování informací v souladu se zákonem č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím v platném znění.

V gesci odborného útvaru GŘC je zřízeno Koordinační informační centrum (dále jen „KIC“), které poskytování informací zajišťuje. V roce 2005 bylo KIC přijato a zaevidováno celkem 678 písemných žádostí o poskytnutí informací. Žadatelé o poskytnutí informací byly fyzické i právnické osoby. Výrazně převažovala podání elektronickou cestou, řada žádostí byla řešena i osobním jednáním s žadatelem. Kromě písemných žádostí směřovalo na KIC značné množství telefonických dotazů, jejichž počet nelze přesně evidovat. Nejčastěji se žádosti týkaly podmínek dovozu a vývozu zboží, sazebního zařazování zboží a oblasti SPD a DPH.

K úbytku písemných podání oproti roku 2004 (o 6 %) přispěla schopnost týmu reagovat bezprostředně na telefonické dotazy. Velmi pozitivně se projevila celostátní masivní dlouhodobá kampaň k zákonu o povinném značení lihu.

Veškeré žádosti byly vyřízeny bez nároků na zpoplatnění. Vůči GŘC nebylo vedeno řízení o sankcích za nedodržování uvedeného zákona.

IX. ZLEPŠOVÁNÍ VZTAHŮ S VEŘEJNOSTÍ, EFEKTIVNÍ SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍMI ORGÁNY A ZÁJMOVÝMI SDRUŽENÍMI

Celní správa cílevědomě zlepšuje vztahy s veřejností a jako jeden z nástrojů spolupráce praktikuje systému uzavírání dohod o spolupráci se státními institucemi a memorand o porozumění s obchodní sférou. K 31.12.2005 bylo Generálním ředitelstvím cel uzavřeno celkem 42 dohod o spolupráci a memorand o porozumění ke konkrétnímu řešení problémů. Uzavírání těchto dohod a memorand není samoučelné. Kromě řešení otázek vzájemné informovanosti, jde i o faktickou spolupráci při plnění úkolů přesahujících působnost celní správy a přípravě příslušné legislativy.

Ve velké míře se začal prosazovat partnerský vztah CS k podnikatelské veřejnosti. Zejména v rámci ČR pracují lidé, kteří provádějí profesionální poradenskou činnost k problematikám, které se týkají působnosti celní správy. Kromě ad hoc poradenství organizují odborné semináře ke konkrétní problematice, čímž významně přispívají ke zvyšování kvalifikovaného jednání podnikatelů.

X. ZÁVĚR

Z výše uvedených údajů a komentářů vyplývá, že CS ČR v roce 2005 úspěšně zvládla všechny své úkoly a po rozsáhlé organizační, kompetenční i personální transformaci začala plynule zabezpečovat úkoly ochrany ekonomických zájmů nejen ČR, ale celého Společenství.

Ve fiskální oblasti bylo v roce 2005 prioritním úkolem zajištění řádné správy cel při dovozu zboží z třetích zemí. Efektivní výběr cla a zajištění jeho řádných odvodů do unijního rozpočtu byly kontrolovány EK. Dalším neméně důležitým úkolem CS byla realizace opatření v oblasti komplexní správy spotřebních daní, kde bylo nutno v roce 2005 zabezpečit sledování pohybu zboží v rámci EU, které je podmíněně osvobozeno od spotřebních daní, dále provádění daňového dozoru a kontrolní činnost u subjektů a v místech, které byly na základě analýzy rizik vytipovány jako zdroj daňových úniků. Jako priorita v činnosti celních orgánů byl realizován celý komplex opatření v oblasti zvýšení efektivity správy spotřebních daní. V rámci boje proti nelegální výrobě alkoholu a s tím souvisejícím daňovým únikům byla v roce 2005 realizována opatření k zavedení kolkování alkoholu. V první polovině roku 2005 byla zajištěna výroba, distribuce a evidence kontrolních nálepek. Ve druhé polovině roku 2005 proběhla inventarizace neoznačených zásob lihovin u povinných subjektů. Rovněž proběhly první kontroly dodržování příslušného zákona.

CS musela v rámci projektu e-customs, který je z rozhodnutí Rady a Evropského parlamentu vytvářen Evropskou komisí v členských zemích EU, zajistit postupnou technologickou přípravu na komplexní změnu systému zpracování JSD (Jednotných správních dokladů). Jednalo se zejména o dokončení projektu NCTS v oblasti tranzitu a zahájení realizace projektu ECS/AES (Export Control System/Automated Export System). Evropská komise plánuje projekt e-customs dokončit ve všech členských státech v roce 2009. Tato opatření zlepšila a sjednotila podmínky dovozců a vývozců a současně zvýšila úroveň kontrolní, evidenční a analytické činnosti CS a úroveň kvality poskytovaných dat směrem k EU a národním orgánům státní správy.

V průběhu celého roku 2005 byly standardně nasazovány skupiny mobilního dohledu, s cílem kontroly dodržování celních a daňových předpisů a ve spolupráci s ostatními státními orgány i při kontrole mezinárodní silniční dopravy. Jednalo se zejména o kontrolní vážení nákladních vozidel, kontroly záznamů o provozu vozidel dle Dohody AETR, kontroly dodržování Dohody ADR o přepravě nebezpečných látek, kontroly přepravy odpadů, kontroly splnění úhrady poplatku za obecné užívání rychlostních silnic a dálnic a kontroly přepravních povolení. Zejména výkon státního dozoru v silniční dopravě se ukázal, v souvislosti s výrazným nárůstem mezinárodní nákladní přepravy po zrušení celních kontrol na hraničních přechodech, jako nezbytná součást kontrolní působnosti celních orgánů a je dle požadavku MD i hlavním úkolem CS na další období.

I nadále nepolevovalo úsilí v oblasti kontrol stánkového prodeje a efektivní spolupráce s ČOI, Policií ČR a dalšími orgány státní správy, jehož výsledkem bylo zabavování a ničení padělků zvukových i obrazových nosičů, nekolkových cigaret, odhalování nelegálních výroben tabákových výrobků a alkoholických nápojů a s tím související odhalování celních a daňových úniků. Ve spolupráci s Policií ČR a zahraničními partnery se CS významně podílela na odhalování nelegální výroby a distribuce drog a ostatních omamných látek.

Vedle uvedeného se pozornost soustředila na zabezpečení výkonu integrovaných kontrol, včetně nové kompetence v oblasti kontrol nelegálního zaměstnávání cizinců dle zákona o zaměstnanosti.